Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● № 16 (8006). ● 22 январь, 1983 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўз мажлисида ташқи сиёсатга доир бир қанча масалаларни кўриб чиқди.

Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия комитети раиси Я. Арафат бошчилигидаги ФОТ делегацияси билан бўлган суҳбатнинг якунлари муҳокама қилинди. Яқин Шарқдаги вазият ва Фаластин проблемаси муносабати билан Совет Иттифоқи ва ФОТ ҳаракатларини янада мувофиқлаштириш учун ана шу суҳбатлар муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган кенгаш қатнашчиси бўлган давлатлар вакилларининг Мадриддаги учрашуви ўз ишини бошлаганлиги муносабати билан шу учрашувдаги ишларнинг аҳволи тўғрисида ахборот тингланди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар мудофаа министрлари комитетининг Прагада бўлиб ўтган навбатдаги мажлиси тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри Д. Ф. Устиновнинг ахборотини тинглади.

Денгиз ҳуқуқи юзасидан БМТ конференциясининг якунлари ва унда янги конвенция қабул қилинишидан келиб чиқадиган тадбирлар тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Бу конвенция жаҳон океани ва унинг бойликларидан фойдаланишнинг асосий масалаларини ҳал этади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси СССР Министрлар Советининг 1983 йилда кўкламги дала ишларини ўтказишга тайёргарлик юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисидаги таклифларини кўриб чиқди. Дала ишларини ўз вақтида ва сифатли ўтказишни таъминлайдиган барча зарур чораларни кўриш тўғрисида кўрсатмалар берилди.

Мажлисда халқ хўжалигининг бошқа баъзи масалалари кўриб чиқилди.

ОНГЛИ ИНТИЗОМ ВА ЮКСАК УЮШҚОҚЛИК—ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Кеча Тошкент область партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов «КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари асосида партия, давлат, план ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, 1983 йил план ва социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлашда область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюро аъзолари ва Бюро аъзолигига кандидатлар иштирок этдилар.

— Мамлакатимиз меҳнаткашлари, — деди докладчи, — сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги жўш урган, қалбларда кўпмиллатли буюк Ватанимиздан фахрланиш туйғулари тўлиб-тошган ва келажакда эришиладиган янги , муваффақиятларга ишонч ҳосил қилган ҳолда ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили план ва социалистик мажбуриятларини бажаришга киришдилар. Совет кишилари қалбидаги бу ишонч КПСС ва унинг ленинчи Марказий Комитети олиб бораётган доно ички ва ташқи сиёсат, халқ фаровонлигини ошириш устида кўрсатилаётган тинимсиз ғамхўрлик, тинчликни мустаҳкамлаш, Совет давлати кучқудратини оширишдан иборат партиямиз социал-иқтисодий планларининг аниқ ва равшанлиги туфайлидир.

«КПСС XXVI съезди, деб таъкидлаган эди КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида, партиянинг узоқ муддатга мўлжалланган стратегиясини ўн биринчи беш йиллик даврига ва умуман 80-йилларга конкретлаштириб берди. Бу стратегия совет кишилари йилдан-йилга яхшироқ яшашларига ва уларнинг меҳнати тобора салмоқли натижалар беришига, социалистик тузумимиз ўзининг инсонпарварлик моҳиятини, ўзининг бунёдкорлик имкониятларини янада тўлиқроқ намоён этишига қаратилгандир».

Партия белгилаган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш, хўжалик ва маданий қурилишда янги марраларни эгаллаш. Пленумда таъкидлаб ўтилганидек, раҳбарлик ва бошқарув системасининг аниқ ва пухта ҳаракат қилишига, халқ хўжалигининг барча участкаларида уюшқоқлик ва қаттиқ интизом ўрнатилишига боғлиқдир.

Область партия комитетлари КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди талаблари, КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қарорларига амал қилиб, партия, давлат ва план интизомини мустаҳкамлашга эришаяпти, ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларига раҳбарлик услуби ва методини муттасил такомиллаштириб боряпти.

Область шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, 1982 йилда ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритдилар ва Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшдилар. Саноат ходимлари буюмларнинг кўпчилик муҳим турларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик планини муддатидан олдин, 29 декабрда шараф билан адо этдилар. Йиллик топшириққа қўшимча 47 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ишлаб чиқариш ҳажми пландаги 2.7 ўрнига 3.9 процент ўсди. Товар маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг қарийб тўртдан уч қисмига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

Ўтган йил планини Тошкент, Ангрен шаҳарлари, Бўстонлиқ, Калинин, Орджоникидзе, Тошкент ва бошқа районларнинг саноатчилари муваффақиятли якунладилар. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент трактор заводи, «Ўзбекистон» сунъий ва табиий кўн ишлаб чиқариш бирлашмаси, Янгийўлдаги «Лаззат» кондитер бирлашмаси, В. И. Ленин номли Тошкент электрон-техника заводи, «Ташсельмаш», Чирчиқ трансформатор заводлари каби илғор корхоналарнинг коллективлари ҳам бир маромда ишлаб, план топшириқларини муваффақиятли адо этмоқлар.

Ишлаб чиқаришга фан ва техника ютуқларини, илғор тажрибаларни кенг жорий этиш, кенг истеъмолдаги замонавий буюмлар ишлаб чиқариш изчиллик билан давом эттирилмоқда. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларда давлат Сифат белгиси олган буюмлар салмоғи ўсиб бормоқда.

Ўтган йили областимиз қурувчилари катта ҳажмдаги ишларни бажардилар. Олмалиқ кон-металлургия комбинатида, Тошкент трактор заводида, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатида янги қувватлар ишга туширилди. Бошқа шаҳар ва районларда бир қатор саноат объектлари фойдаланишга топширилди. Мелиораторлар бажарган ишлар кўлами ҳам кенг. Улар кучи билан 2000 гектардан ортиқ суғориладиган ер қишлоқ хўжалиги оборотига киритилди. Паркент районининг яна бир участкаси қуриб битказилди, Оҳангарон сув омбори ҳажми кенгайтирилди. бир қатор чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикалари қуввати оширилди. Бу тадбирлар халқ хўжалиги моддий техника базасини янада мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Областимизда уй-жой ва маданий-маиший объектлар қурилиши плани ҳам изчил амалга оширилаяпти. Ўтган йили 1 миллион 121 минг квадрат-метр саҳнли уй-жойлар, 27.5 минг ўринли мактаблар, янги мактабгача болалар муассасалари, шифохоналар қуриб битказилди.

Транспорт ташкилотлари коллективлари ўтган йили планга қўшимча 900 минг тоннадан кўпроқ халқ хўжалиги юкларини ташиб бердилар, 8 миллиондан ортиқ йўловчини манзилига элтиб қўйдилар. Алоқа ходимлари эса 20 минг номерли телефон станцияларини ишга туширдилар.

Қудратли техника ва илғор тажрибага таянган агросаноат комплекси ходимлари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари барча турларини етиштириш ва давлатга сотиш суръатини тобора ошириб бормоқдалар. Ўтган йили давлатга 470 минг тонна пахта, 90 минг тоннадан кўпроқ ғалла, 322 минг тонна каноп, 923 минг тонна картошка ва бошқа хил маҳсулотлар сотилди. Колхоз ва совхозларда 1982 йилга нисбатан чорва моллари сони ва маҳсулдорлиги анча ошди. Гўшт етиштириш 14 процент, сут соғиб олиш 7 процент кўпайди.

Область экономикасини ривожлантиришда фан, маданият, савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат каби халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ходимлари ҳам муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Беш йилликнинг иккинчи йилида эришилган муваффақиятлар шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, халқ депутатлари Советлари, касаба союз, комсомол, хўжалик органлари фаолияти даражасининг ўсганлиги натижасидир. Бу ютуқлар ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, халқ зиёлиларининг юксак меҳнат ва сиёсий активлиги, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш юзасидан бошланган социалистик мусобақанинг кенг қулоч ёйганлиги, ишлаб чиқариш резервларидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланилганлиги самарасидир.

Ўтган йил якунлари ниҳоятда кўп иш қилинганлигини кўрсатиб турибди. Лекин биз КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нутқида қўйилган вазифалар нуқтаи назаридан ишимизни таҳлил қилсак ҳали ҳам халқ хўжалигининг айрим тармоқлари мўлжалдагидан анча суст ривожланаётганлигининг шоҳиди бўламиз. Айрим корхона ва бирлашма коллективлари план топшириқларини бажаришда қатъиятлик билан курашмаяптилар, энг яхши пировард натижа учун кескин чораларни кўрмаяптилар.

Ўтган йил якунлари бўйича областдаги корхоналарнинг 18 таси реализация планини бажараолмади. Шу жумладан Тошкент тўқимачилик комбинати 16 миллион сўмликдан кўпроқ, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси 5,8 миллион сўмлик, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси 2,6 миллион сўмлик, «Узвторчермет» областлараро бошқармаси корхоналари 2,3 миллион сўмлик маҳсулотни кам етказиб бердилар. Шу сабабдан Чирчиқ, Бекобод шаҳарлари, Фрунзе, Оҳангарон, Киров районлари ва умуман область бўйича саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича қабул қилинган социалистик мажбуриятлар бажарилмай қолди. Область партия комитети, шаҳар, район партия комитетлари хўжалик раҳбарлари эътиборини коллективлар фаолиятида рўй бераётган нуқсонларини бартараф этиш юзасидан зарур чоралар кўришга, давлат планлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятлар тақдири учун масъулиятни ҳис этишга неча бор қаратдилар. Лекин айрим корхона раҳбарлари бу йўлда жон куйдириб меҳнат қилмадилар. Турли хил йўллар билан планни камайтириш пайида бўлдилар. Бу эса саноат маҳсулоти ҳажмини ошириш суръатини ўстириш бўйича ўн биринчи беш йиллик учун белгиланган марраларни эгаллашга тўсқинлик қиляпти.

Ўтган йили 47 та корхона маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 1981 йилга нисбатан 44 миллион сўмга камайтириб юборди. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, агарда ҳар бир корхона тўла қувват билан ишлаганида қўшимча 50 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин бўлар эди. Айрим жойларда раҳбарларга нисбатан партиявий талабчанлик бўшашиб кетганлиги, мавжуд ва янги қувватлардан оқилона фойдаланмаслик натижасида ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш топшириқлари бажарилмай қоляпти. Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари бундан буён топширилган иш учун ҳар бир ходимга нисбатан талабчанликни оширишлари керак.

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишнинг бош йўли меҳнат унумдорлигини ўстириш учун курашдир. Областдаги кўпгина корхоналар меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган топшириқларни муваффақиятли бажармоқда. Лекин 17 та корхонада ўтган йили бу соҳадаги кўрсаткич адо этилмай қолди. 52 корхонада эса меҳнат унумдорлиги 1981 йилдаги даражадан пасайиб кетди.

(Давоми 2-бетда)

▲ ШУ КУНЛАРДА «Госком сельхозтехника»нинг Ўрта Чирчиқ ва Оққўрғон районн бирлашмаларининг устахоналарида машина ва механизмлар ремонти қизғин олиб борилмоқда. Коллектив меҳнаткашлари хўжаликларга мавжуд техникаларни ўз вақтида, сифатли ремонтдан чиқариб етказиб бериш учун мусобақани авж олдириб юборишган. Суратларда: «Госкомсельхозтехника»нинг Ўрта Чирчиқ район бирлашмасининг ремонтчи-слесари Абдужалил Абдураимов (ўнгда) ва Оққўрғон район бирлашмаси йиғув цехининг ишчиси Равшан Гаджиевлар (чапда) ремонтчилар ўртасидаги мусобақанинг олдинги сафида боришяпти. Улар кунлик топшириқни мунтазам 1,5—2 ҳисса бажаришяпти.

В. Сироткин фотолари.

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

Республика атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва табиат бойликларидан оқилона фойдаланиш республика кенгашининг 20 январда бўлиб ўтган мажлисида КПСС XXVI съезди қарорлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг тавсиялари асосида табиатни муҳофаза қилиш ва унинг бойликларидан тежаб-тергаб фойдаланиш вазифалари муҳокама қилинди. Мажлисга Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев бошчилик қилди.

Кейинги вақтларда республикада табиий бойликларни муҳофаза қилиш ва улардан эҳтиётлик билан фойдаланиш соҳасидаги, табиатни, атмосфера ҳавосини, ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонунларни, ер, сув ва ўрмон кодексларини, ер ости бойликлари тўғрисидаги кодексни бажариш соҳасидаги иш бирмунча активлашганлиги мажлисда уқтириб ўтилди. Олти юзтага яқин йирик сув тозалаш иншооти, уч юздан кўпроқ газ ва чангни ушлаб қоладиган қурилма ишлаб турибди. Республиканинг 23 та шаҳрида атмосфера ҳавосининг тозалигини кузатувчи доимий тармоқ бор. Ўн иккита қўриқхона ва саккизта заказник ташкил этилган, уларнинг территориясидаги тўрт юз минг гектарга яқин ерда республика ўсимлик ва ҳайвонот дунёси муҳофаза остига олинган.

Айни вақтда катта умумдавлат аҳамиятига молик бўлган шу муҳим ишнинг даражаси ҳали ҳам талабларга мос келмаяпти. Ўрмонзорларни кўпайтириш ва мавжуд ўрмон бойликларини сақлаб қолиш соҳасидаги ишларни тубдан яхшилаш зарур. Қишлоқ хўжалик заракунандаларига ва ўсимликларнинг касалликларига қарши курашнинг биологик методларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига янада қатъият билан жорий этиш, заҳарли дориворларни хўжалик оборотидан бутунлай чиқариб ташлашга ҳаракат қилиш лозим. Аҳоли орасида ташвиқотчилик ва тарбиявий ишни жуда кенг миқёсда авж олдириб юбориш, атроф муҳит тўғрисидаги ғамхўрлик, табиатга ва унинг бойликларига эҳтиёткорлик билан қараш ҳар бир кишининг жонажон иши бўлиб қолишига эришиш керак.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Мажлис ишида республика Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ПЛАН ВА МАЖБУРИЯТЛАР— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ТОШКЕНТДАГИ 1-УН ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1983 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш учун курашаётган ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдирган завод меҳнатчилари ўн биринчи беш йилликнинг икки йили планини муддатидан илгари бажардилар. Пландан ташқари 2 миллион 132 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, реализация қилинди. Маҳсулотнинг янги тури макаронбоп олий нав ун ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Корхона коллективи эришилган натижаларни мустаҳкамлаш ва кўпайтиришга қаттиқ бел боғлаган.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларига амал қилиб, Тошкент шаҳрининг 2000 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, 1983 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилди:

меҳнат, ишлаб чиқариш ва технология интизомини мустаҳкамлаш, меҳнатнинг ташкил этилиши ва сифати даражасини ошириш учун оммавий ҳаракат авж олдирилади. Ҳар бир цех, бригада, сменанинг пировард иш натижаларига талабчанлик билан ёндошилади, ички меҳнат тартибини ҳар қандай бузиш ҳолларига қарши кураш олиб борилади, иш вақтининг зое ўтиши тугалланади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш плани икки процент ошириб бажарилади.

Ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан белгиланган йиллик план муддатидан аввал 22 декабрда бажарилади, пландан ташқари 400 тонна манна ёрмаси, 150 тонна олий нав макаронбоп ун, 1750 тонна олий нав ун, 2200 тонна биринчи нав ун — жами 1 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

Хом ашёдан маҳсулот чиқиши жами 0,2 процент оширилади. Ностандарт маҳсулот чиқарилишига мутлақо йўл қўйилмайди.

Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формаси жорий этилади, ҳамма ишчиларнинг камида 60 проценти шу усулга жалб қилинади. кадрларнинг қўнимсизлигини кескин камайтиришга эришилади.

Технология жараёнини такомиллаштириш, унни қопқанорсиз сақланадиган ҳамма идишларга жойлаш ишини реконструкция қилиш, ун тортиш бўлимини техника билан қайта қуроллантириш, эскирган асбоб-ускуналарни янгилаш юзасидан ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилади.

Белгиланган топшириқдан ташқари 3 процент электр энергия, 1 процент нефть маҳсулотлари ва бошқа материаллар тежаб қолинади. Ихтиролар ва рационализаторлик таклифларини жорий этиш йўли билан камида 60 минг сўмлик иқтисодий самара олинади. Маҳсулот таннархини камайтириш плани ошириб бажарилади ва планга қўшимча равишда 50 минг сўм фойда олинади.

Завод ва Ғазалкент ғалла қабул қилиш пунктининг асбоб-ускуналари, бинолари ва ишлаб чиқариш объектларидаги иншоотлар белгиланган муддатларда ва юқори сифатли қилиб капитал ремонтдан чиқарилади, ғаллани ўз вақтида қабул қилиш, қайта ишлаш ва сақлаб қолиш таъминланади.

Камида 230 киши ўқишнинг ҳар хил турларига жалб этилади, камида 20 нафар янги ишчи тайёрланади, 25 нафар ишчи ва 10 нафар инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади.

Элеваторнинг қабул қилиш қурилмаларини реконструкция қилишга, вагондаги юкни тушириб олувчи қурилмани ва вагон тарозиларини қуришга тайёргарлик тугалланади ва шу ишлар бошлаб юборилади. Вагонларнинг юкларни тушириб олиш ва юк ортиш вақтида нормативдан ортиқча туриб қолиши тугатилади. Юк ортиш-тушириш ишларини механизациялаш юзасидан камида 3 та ташкилий-техникавий тадбир жорий этилади, шу ишлар билан шуғулланувчи ишчиларнинг меҳнат шароити яхшиланади.

Заводнинг ёрдамчи хўжалигини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш ишлари давом эттирилади.

Оталиқдаги қишлоқ ташкилотларига ёрдам бериш кучайтирилади.

Завод территориясини ободонлаштириш юзасидан ўз кучлари билан, шунингдек «Гордорстройремонт» трестининг ёрдами билан капитал ишлар бажарилади.

Завод ходимларидан камида 20 оиланинг уй-жой шароитлари яхшиланади, ишлаб чиқариш илғорларини мукофотлаш учун дам олиш уйларига, санаторийларга, туристик сафарларга 50 та йўлланма олиб берилади.

Тошкентдаги 1-ун заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўзларининг бутун меҳнат ғайратини, ижоди ва ташаббускорлигини олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга қаратадилар, Озиқ-овқат программаси топшириқларини амалга оширишга кўпроқ ҳисса қўшадилар.

Ушбу социалистик мажбуриятлар завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилишида қабул этилган.

«УЗМЕЖКОЛХОЗПРОЕКТ» ИНСТИТУТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1983 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Институт коллективи КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари тарихий қарорларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақани кенг авж олдириб, «Узколхозстрой» қишлоқ қурилиши бирлашмасининг барча объектларини лойиҳа-смета ҳужжатлари билан тўла таъминлаб, лойиҳа-қидирув ишлари йиллик планини муддатидан олдин — 27 декабрда бажарди. Институт ўтган йил мобайнида 3996 минг сўмлик ана шундай лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаб берди. Лойиҳалашнинг илғор методлари кенг жорий этилганлиги туфайли меҳнат унумдорлигини ошириш плани 104 процент бажарилди.

Институт СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақада СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги системасида учинчи совринли ўринни эгаллади. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларидан руҳланган «Узмежколхозпроект» институтининг коллективи Озиқ-овқат программасини ҳал этиш ишига салмоқли ҳисса қўшишга интилиб, 1983 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

лойиҳа-қидирув ишларининг йиллик плани 27 декабрда бажарилади.

Лойиҳалашга бригада пудрати методини кенг жорий этиб, меҳнат унумдорлиги йиллик планда белгиланганига нисбатан 0,5 процент оширилади. Лойиҳалашнинг ҳақиқий таннархи 0,3 процент пасайтирилади, қурилиш қиймати 6,4 миллион сўмлик камайтирилади.

18 та совхоз учун чорвачилик комплексларининг лойиҳалари, шунингдек бошқа ишлаб чиқариши объектлари, қишлоқ посёлкалари, уй-жойлар, мактаблар, шифохоналар, болалар муассасалари, «Узколхозстрой» бирлашмаси қурилиш индустрияси объектларининг лойиҳалари муддатидан илгари тайёрлаб берилади.

Сифатини бошқариш комплекс системасини янада такомиллаштириш йўли билан аъло сифатли лойиҳалар ишлаб чиқиш 20 процентга етказилади. Бунда типовой ва такрор қўлланилган лойиҳаларни лойиҳа ҳужжатининг умумий ҳажмидан 70 процентгача кенг қўлланишга эришилади.

Маҳаллий хом ашёдан тайёрланган тежамли бинокорлик материалларидан фойдаланиш ҳисобига асосий бинокорлик материаллари: цемент сарфлашни 1400 тонна, прокат сарфлашни 1350 тонна, ёғоч-тахта сарфлашни 2350 куб метр камайтиришга эришилади ва 150 тонна шартли ёқилғи тежалади.

1984 йилда қишлоқ объектларини қуриш учун улар юқори сифатли лойиҳа-смета ҳужжатлари билан муддатидан илгари, 1983 йил 27 июнгача шундай ҳужжатлар билан таъминланади.

Институт лойиҳалари асосида қурилаётган объектлар устидан авторлик назорати мунтазам равишда амалга оширилади, бунда қурилишнинг юксак сифатли бўлишига, уни қуриш муддатларини қисқартиришга эришилади.

Ем-хашак тайёрлашда, сабзавот ва мевани йиғиштириб олишда, пахта йиғим-теримида Тошкент областидаги Ғалаба райони қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига мунтазам равишда оталиқ ёрдами кўрсатилади.

Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини янада мустаҳкамлаш учун қатъий кураш олиб борилади, прогулларни, ишга кеч қолиш ҳолларини батамом тугатишга, иш вақтидан ғоят унумли фойдаланишга, ҳар бир иш жойида юксак уюшқоқликни таъминлашга, коллективда яхши муҳитни вужудга келтиришга эришилади.

Социалистик мажбуриятлар институт коллективининг йиғилишида қабул қилинган.

ОНГЛИ ИНТИЗОМ ВА ЮКСАК УЮШҚОҚЛИК—ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

(Боши 1-бетда).

Ишлаб чиқаришни ривожлантиришда бригада пудрати муҳим резерв эканлиги барчага маълум. Ҳозир саноатда ишлаётган ишчиларнинг 48,7 проценти бригада формасида меҳнат қиляпти. В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент трактор заводи коллективлари меҳнатни рағбатлантириш ва ташкил этишда бу илғор усул нақадар катта самаралар бераётганлигини ўз фаолиятларида намойиш этдилар. Шунга қарамай ҳали ҳам бир қатор корхоналарда ишлаб чиқаришни бошқаришнинг бундай прогрессив усулига эътибор берилмаётганлиги кишини афсуслантиради. Партия ташкилотида эса бундай ҳол билан келишиб келмоқдалар. Енгил ва озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналарида барча ишчиларнинг атиги 25 проценти бригада пудрати асосида ишлаяпти. Партия комитетлари, хўжалик органлари меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини қарор топтиришда корхона раҳбарлари, инженер-техник ходимларнинг масъулиятини янада оширишлари керак.

Партиямиз халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга катта эътибор бериб келмоқда. Ўтган йили областда кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш суръати 6 процент, саноат ишлаб чиқаришида уларнинг миқдори 30 процент ошди. Лекин шунга қарамай ҳали ҳам кенг истеъмол буюмлари тайёрлашни кўпайтиришда мавжуд бўлган имкониятлардан самарали фойдаланилмаяпти. Айрим корхоналар бу соҳада белгиланган топшириқларни бажармаяпти, тайёрланган маҳсулот сифати эса талабга жавоб бермайди. Айниқса, енгил, озиқ-овқат ва мебель саноати корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифатига одамлар кўпроқ эътироз билдирмоқдалар.

Оғир индустрия корхоналари, шу жумладан Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Тошкент экскаватор ва Янгийўл биохимия заводлари, Оҳангарон цемент комбинати, Тошкент электронтехника заводи каби бир қатор корхоналарда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш суръати ниҳоятда суст ўсмоқда.

Шаҳар, район партия комитетлари, область, шаҳар ва район ижроия комитетлари, область касаба союзлари Совети, хўжалик органлари бу соҳада тартиб ўрнатишлари, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва сифатини яхшилаш бўйича барча резервларни ишга солиш юзасидан партия ва ҳукуматимиз қарорларининг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари лозим.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш кўп жиҳатдан капитал қурилиш ривожига боғлиқдир. Область, шаҳар, район партия комитетлари, хўжалик органларининг бу соҳани индустрлаштириш, барча қурилиш ташкилотлари кучини ишга тушириладиган объектларга тўплаш, уларнинг моддий базасини ривожлантириш бўйича кўраётган тадбирлари ижобий самаралар бермоқда. Қурилиш ишларини бошқариш такомиллашмоқда. Қурувчи кадрларни тайёрлаш, тарбиялаш ва уларни жой-жойига қўйиш бўйича кўп ишлар қилинмоқда.

Ўтган йили область бўйича 1 миллиард 200 миллион сўмлик капитал маблағ сарфланди. Шунга қарамай, капитал маблағларни ўзлаштириш плани 97 процент, қурилиш-монтаж ишлари плани эса 95 процентда қолиб кетди. Тошкент шаҳрида 50 минг квадрат метрлик уй-жой биноси фойдаланишга топширилмади.

Айниқса, Бекобод, Олмалиқ шаҳарлари, Оҳангарон, Калинин, Орджоникидзе, Янгийўл районлари қурилиш трестлари ва бошқармалари ишида нуқсонлар кўп. Улар кўпгина кўрсаткичлар бўйича йиллик планни бажара олмадилар. Куч ва маблағларни кўплаб объектларга сочиб юбориш натижасида иш суръати пасаймоқда, сифати ёмонлашмоқда, пировардида қуриб битказилмаган объектлар сони кўпаймоқда.

Партия комитетлари, Совет органлари капитал қурилиш учун жавоб берувчи барча органлар фаолиятига нисбатан талабчанликни оширишлари, капитал маблағларни ўзлаштириш устидан қатъий назорат ўрнатишлари, буюртмачилар, лойиҳаловчилар ва қурувчилар интизомини мустаҳкамлашлари лозим. Айни пайтда хўжасизлик ва талон-торожликка қарши ҳам кескин кураш олиб бориш керак.

Қурилишларда бригада пудратини жорий этиш йўли билан бу соҳадаги нуқсонларни тезроқ бартараф қилиш мумкин. Ҳозир область ва Тошкент шаҳри бўйича бажарилаётган қурилиш-монтаж ишларининг 63 проценти бригада пудрати асосида амалга оширилмоқда. «Ўзбекшахтострой», «Жилстрой» трестлари бўйича иш ҳажмининг 80 процентдан кўпроғи бригада пудрати асосида ишлаётган коллективлар кучи билан адо этилди.

Бу ташкилотларда меҳнат унумдорлиги бошқа жойларга нисбатан 2—3 баравар юқоридир. Одамлар интизомга риоя қилган ҳолда ўз зиммаларидаги топшириқни тез ва аниқ бажармоқдалар, иш соатининг бир дақиқасини ҳам бекорга ўтказмаяптилар, хўжасизлик ва материалларнинг талон-торож бўлишига йўл қўймаяптилар. Бундан ўзлари ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан катта манфаат кўрмоқдалар.

Шунга қарамай айрим раҳбарлар бригада пудратини истамай, зўрма-зўраки жорий этаётганликлари кишини ажаблантиради. Партия ташкилотлари янгиликка тўғоноқ бўлаётган бундай кишиларга нисбатан кескин чоралар кўришлари зарур.

Беш йилликнинг учинчи йилида область экономикасининг бир маромда ривожланиши, план ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан транспорт ва алоқа ишига боғлиқдир. Лекин бу соҳада халқ хўжалиги ва аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжини тўлароқ қондиришга ёрдам берувчи резервлар тўла ишга солинмаяпти.

Бу гап энг аввало Тошкент темирйўл бўлинмаси корхоналарига тааллуқлидир. Темирйўл бўлинмасининг хўжалик раҳбарлари, мутахассислари, инженер-техник ходимлари поездлар ҳаракати графигига қатъий риоя этиш, транспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш бўйича белгиланган мажбуриятларни бажаришда масъулиятни тўла сезмаяптилар. Темирйўл бўлинмаси юк ортиш, вагонлар оборотини қисқартириш, локомотивлар унумдорлигини ошириш бўйича планларни барбод қилмоқдалар. Корхоналарда вагонлар юкини тезроқ бўшатиб олишга эътиборсизлик билан қараётганлиги ҳам темирйўлчилар ишини маълум даражада мушкуллаштирмоқда.

Ҳаракатдаги составдан фойдаланишни яхшилашда Москвадаги илғор корхона ишчиларининг темирйўл вагонлари ремонтини ўз кучлари билан бажариш бўйича бошлаган ташаббуслари темирйўл ишини яхшилашда кенг имкониятлар очади. Бу ташаббусни барча корхоналарда қўллаб-қувватлаш ва унга амал қилиш фойдадан ҳоли бўлмайди. Бирорта вагон область корхона ва ташкилотларидан бузуқ ҳолда қайтмасин.

Автомобиль ва ҳаво транспортида ҳам интизомни мустаҳкамлаш, улардан фойдаланиш даражасини ошириш, транспорт воситалари унумдорлигини ўстириш зарур. Пассажир транспорти иши устидан назоратнинг бўшлиги натижасида фақат Тошкент шаҳрининг ўзида кўзланган жадвалдаги рейсларнинг салкам 10 проценти автобусларда бажарилмай қоляпти. Пассажирларга хизмат кўрсатиш бошқа шаҳарларда ҳам талаб даражасида эмас.

Область партия комитети ишонадики, транспорт ва алоқа ташкилотларининг раҳбарлари, партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари мавжуд камчиликларни бартараф этиш учун қатъий кураш олиб борадилар, транспорт ва алоқа корхоналари ишини халқ хўжалиги талаблари асосида ташкил этиш йўлида бор куч ва имкониятларини сафарбар этадилар.

1982 йилги об-ҳаво шароитлари қишлоқ хўжалиги учун оғир бўлди. Қишлоқ меҳнаткашлари табиат синовларига қаҳрамонона, зарбдорларча меҳнатларини, юксак маҳоратларини, тажрибаларини қарши қўйиб, план ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Айниқса, Бўка райони хўжаликлари яхши натижаларга эришдилар. Улар беш йилликнинг икки йилида давлатга планга қўшимча равишда 29 минг тонна пахта топширдилар, сабзавот етиштиришни 8 процентга, картошкани — 5 баробарга, гўштни — 25 процентга, сутни — 11, тухумни — 28 процентга кўпайтирдилар. Калинин райони меҳнаткашлари ҳар гектар майдондан 330 центнердан сабзавот, 190 центнердан картошка ҳосили олдилар, гўшт етиштиришни 1980 йилга нисбатан 42 процентга, сутни — 14, тухумни 19 процентга кўпайтирдилар.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам ана шундай самарали меҳнат қилинмоқда, деб бўлмайди.

Мисол учун Пискент районидаги Охунбобоев номли ва Тельман номли колхозларни олиб кўрайлик. Бу хўжаликларда пахта ҳосилдорлиги 1980 йилга нисбатан 3,9 ва 7,8 центнерга камайди. Охунбобоев номли колхозда ҳар бир сигирдан 3384, Тельман номли колхозда 3299 килограммдан сут соғиб олинди. Айни пайтда улар билан қўшни Свердлов номли колхозда худди шундай шароитларда бу даврда пахта ҳосилдорлиги 4,5 центнерга ортди ва ҳар бир сигирдан 4172 килограммдан сут соғиб олинди.

Бундай мисоллар кам эмас. Улар ишга зарур даражада масъулият билан ёндошилган, коллектив куч-ғайрати олдида турган вазифаларни бажаришга моҳирона йўналтириб турилган жойларда албатта муваффақиятга эришилишидан далолат бериб турибди.

Партия комитетлари хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларга талабчанликни кучайтиришлари, план ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши учун уларнинг шахсий масъулиятини оширишлари лозим.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш суръатларини янада ошириб бориш қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган марказий вазифалардан биридир.

Бу соҳада муайян натижаларга эришилди. Область Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV Пленуми томонидан қорамол, сигирлар ва чўчқалар бош сонини кўпайтириш юзасидан белгилаб берилган топшириқларнинг бажарилишини таъминлади. Ўтган икки йил мобайнида гўшт етиштириш 13,2 минг тоннага, сут — 18,6 минг тоннага, тухум — қарийб 25 миллион донага кўпайди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 186 килограммга кўпайиб, 3474 килограммни ташкил этди. Айни пайтда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан олинган мажбуриятлар баъзи кўрсаткичлар бўйича бажарилмай қолди.

1981 ва 1982 йилларда Оҳангарон, Ғалаба, Янгийўл районлари давлатга гўшт, Чиноз райони сут сотиш планларини бажара олмади. Саноат чорвачилик комплекслари, айниқса, паррандачилик фабрикалари маҳсулот етиштиришни кўпайтириш бўйича белгиланган суръатлардан анча орқада қолдилар.

Чорвачиликни ривожлантириш тадбирларини бажаришда қолоқликка йўл қўйилаётганлигининг сабабларидан бири қатор район ва хўжаликларда чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш учун зарур даражада ғамхўрлик қилинмаётганлигидадир.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область ва район агросаноат бирлашмалари талабчанликни бутун чоралар билан кучайтиришлари, хўжаликлар раҳбарлари, мутахассисларининг чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш асосида гўшт, сут, тухум етиштиришни муттасил кўпайтириб бориш учун масъулиятларини оширишлари керак.

КПСС Марказий Комитети май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кўрсатмаларига мувофиқ,— деб таъкидлади докладчи,— барча шаҳар ва районларда чорвачилик ва озуқачиликни ривожлантириш бўйича шу беш йиллик охиригача бўлган даврга мўлжалланган батафсил тадбирлар ишлаб чиқилган. Уларга кўра 1985 йилда гўшт етиштиришни 1982 йилда эришилган натижага нисбатан 31 минг тоннага, тухумни — 192 миллион донага ёки 60 процентга, сутни — 75 минг тоннага ёки 45 процентга кўпайтириш кўзда тутилади. Бу катта ва масъулиятли вазифадир. Уни муваффақиятли ҳал этиш район ва шаҳар партия комитетлари, Совет, хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари, мутахассисларидан барча мавжуд имконият ва резервларни тезроқ ишга солиш учун аниқ мақсадни кўзлаб доимий иш олиб боришни талаб этади.

Чорва қишловини муваффақиятли якунлаш масъулиятли вазифадир.

Айрим районлар ва хўжаликларнинг қиш даврида чорва маҳсулдорлигини ошириш масалаларига етарлича эътибор бермаётганликлари, давлатга чорвачилик маҳсулотлари, айниқса сут ва тухум сотиш бўйича кўрсаткичларни кескин пасайтириб юборганликлари ташвишлантиряпти.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик органлари тезда бу камчиликларни бартараф этишлари, моллар бош сонини кўпайтириш, озуқадан оқилона фойдаланишни таъминлашлари ва яқин вақт ичида 1983 йил учун белгиланган тадбирларда кўзда тутилган маррага чиқиб олишлари зарур.

Чорвачиликни янада ривожлантиришга саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари ҳамда область шаҳарлари ва районлар марказларининг бошқа ташкилотлари катта ҳисса қўшишлари керак.

Беш йиллик учинчи йили планлари ва область қишлоқ меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятларида пахта, дон, мева, сабзавот ҳамда бошқа барча турдаги деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш кўзда тутилган. Баҳорги экиш мавсумига тайёргарлик кўришни муваффақиятли туғаллаш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш учун ҳамма чораларни кўриш энг кечиктириб бўлмайдиган вазифадир.

Шуни таъкидлаш керакки, кўпгина хўжаликлар ва районлар бу ишни уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Аммо Бўстонлиқ ва Янгийўл районларида тракторлар ремонти суст бормоқда. Бекобод, Орджоникидзе, Чиноз районлари хўжаликлари суғориш шахобчаларини тозалаш, маҳаллий ўғит жамғариш ҳамда бошқа кузги-қишки тадбирларни ўтказиш муддатларини чўзиб юбормоқдалар.

«Ташзаготхлопкопром» бирлашмаси ўтган йилдагидан кам миқдорда уруғлик чигит тайёрлади. Чигитни колхоз ва совхозларга етказиб бериш ҳам жуда секинлик билан олиб борилмоқда

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область ва район агросаноат бирлашмалари баҳорга тайёргарлик кўриш юзасидан ташкилотчилик ишларини бутун чоралар билан кучайтиришлари, мўлжалланаётган сув камчиллигига қарши курашиш бўйича белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши устидан алоҳида назорат ўрнатишлари зарур. Бир сўз билан айтганда ҳамма участкаларда ишни шундай ташкил этишимиз керакки, КПСС Марказий Комитети май Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII Пленумида белгилаб берилган вазифалар янада тез суръатларда бажарилсин.

Бу соҳада ҳозир ташкил этилаётган агросаноат бирлашмалари катта роль ўйнаши керак. Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари бу органларни ташкил этиш ва шакллантиришга актив таъсир кўрсатишлари, уларнинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш, қишлоқда социал масалаларни ҳал этишдаги ролини кучайтиришда ёрдам кўрсатишлари керак.

Область меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини амалга ошириш соҳасидаги вазифаларини ҳар тарафлама муҳокама этиб, 1983 йилнинг юксак марраларини белгилаб олдилар ҳамда тиғиз социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Саноат ходимлари йиллик планни 27 декабргача бажаришга, планга қўшимча равишда 70 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишга қатъий қарор қилганлар.

Қурувчилар, алоқа ва транспорт ходимлари олдида ҳам катта вазифалар турибди.

Беш йиллик учинчи йили планлари ва область меҳнаткашлари мажбуриятларида партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари томонидан қишлоқ хўжалигини янада жадал ва барқарор ривожлантириш, колхоз ва совхозларга оталик ёрдамини кучайтириш, мамлакат экономикасини юксалтириш, халқ фаровонлигини муттасил оширишнинг энг муҳим омили бўлган Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш соҳасида белгилаб берилган масалаларни муваффақиятли амалга ошириш муҳим ўрин тутади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан Тошкент шаҳри ва пойтахт области олдига 1983 йилда қўйган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш партия, совет, хўжалик органлари ташкилотчилик ва сиёсий ишлари савиясини анча оширишни талаб этади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, «Партия, давлат ва меҳнат интизомининг ҳар қандай бузилишига қарши қатъий кураш олиб бориш лозим».

Ҳали кўпгина корхоналарда, муассасаларда, колхозларда, совхозларда ижрочилик ва меҳнат интизоми паст савияда эканлиги сабабли бу янада катта аҳамиятга эгадир.

Область ишчилари, колхозчилари, зиёлилари КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларига жавобан хўжасизлик, исрофгарчилик, социалистик мулкни талон-торож қилишга қарши курашни янада кучайтиришни, ҳар бир қонунбузарлик учун фақатгина бевосита айбдорларнигина эмас, шунингдек бунга шароит яратиб берганлар, турмушимиз ва аҳлоқимиз қонун-қоидаларидан четга чиқишга йўл қўяётган ёки бунга тоқат қилаётганларнинг масъулиятини оширишни ҳам таклиф этмоқдалар.

Область меҳнат коллективлари Москва шаҳри меҳнаткашларининг меҳнат, ишлаб чиқариш ва давлат интизомини янада мустаҳкамлаш ҳаракатини янада авж олдириш соҳасидаги ташаббусларини қизғин қўллаб-қувватладилар. Ҳар қандай камчиликларга нисбатан муросасиз бўлиш, жамият манфаатлари тўғрисида ғамхўрлик область коммунистлари, барча меҳнаткашлари ўй-фикрига ҳамоҳангдир. Энди буни конкрет ишларга айлантириш партия ташкилотларининг бурчидир.

Шаҳар ва район партия комитетлари бу масалаларни ҳамиша диққат марказларида тутишлари зарур. Кадрларга ишонч, авайлаб, ҳурмат билан муносабатда бўлиш принципларини қарор топтириш билан биргаликда ходимларга нисбатан талабчанликни бутун чоралар билан ошириш лозим. Раҳбарларнинг майда-чуйда ишларига ҳам аралашаверишга қатъий барҳам бериш, уларда ташаббускорлик, топширилган ишга сидқидилдан муносабатда бўлиш, камтарлик, инсонларга ҳурмат билан, эътибор бериб муносабатда бўлиш ҳислатларини тарбиялаш лозим. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида таъкидланганидек, ҳал қилувчи соҳаларда сиёсий етук, билимдон, қатъий тартибни, меҳнат ва ишлаб чиқаришни пухта ташкил эта оладиган, коллективда ишчанлик, ижодий муҳитни вужудга келтирадиган, коллектив куч-ғайратини белгиланган вазифаларни бажаришга йўналтириб турадиган раҳбарлар бўлишига эришишимиз керак.

Намунали меҳнат интизоми учун курашнинг муваффақияти кўп жиҳатдан бошланғич, цех партия ташкилотлари, партия группаларининг жанговарлигига боғлиқдир.

Улар КПСС Уставида белгиланган маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқларидан фойдаланиб, ишда уюшқоқликни кучайтиришлари, тарбиянинг таъсирчан воситаларидан фойдаланишлари, интизомни, социалистик тартиб-қоидаларни, совет аҳлоқ принципларини бузаётганлар, коммунист юксак номига доғ тушираётганлар, ўзларини камтар тутмаётганлар, нопоклик қилаётганларга нисбатан қатъий талабчан бўлишлари керак.

Интизом масалалари, илғор коллективларнинг меҳнаткашларни социалистик меҳнат ва коммунистик аҳлоқ принциплари руҳида тарбиялаш бўйича тажрибаларини кенг пропаганда қилиш, кишиларда ҳалоллик, ишга ижодий муносабатда бўлиш ҳислатларини шакллантириш ва ривожлантириш пропагандистлар, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, матбуот воситалари, радио ва телевидениенинг муҳим вазифасидир.

Бу ишда социалистик мусобақанинг тарбиявий кучидан, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатидан, сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг бутун системасидан тўлароқ фойдаланиш лозим.

Давлат меҳнат ва ижрочилик интизомини муттасил мустаҳкамлаш, моддий-техника ва меҳнат ресурсларидан янада тўлиқроқ фойдаланиш масалаларини ҳал этиш бўйича кўп қиррали ишда халқ депутатлари Советларининг роли муҳимдир. Аҳоли активлигини ошириш бўйича барча иш форма ва услубларидан тўлароқ фойдаланиш, меҳнат коллективлари, жамоатчилик комиссиялари ташаббускорлигини оширишга бутун чоралар билан ёрдам кўрсатиш, тартиб, уюшқоқлик, интизомни мустаҳкамлаш, ҳамма жойда, ҳамма бўғинларда совет қонунларига оғишмай амал қилинишини қатъий назорат қилиб бориш уларнинг вазифасидир.

Халқ депутатлари область, шаҳар, район Советлари ижроия комитетлари СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ аҳолига хизмат кўрсатадиган корхона ва ташкилотлар ишида тартиб ўрнатиш учун амалий чораларни кўришлари, улар иш режимини қайта кўриб чиқишлари лозим. Ишни шундай ташкил этиш керакки, савдо корхоналари, қабул қилиш пунктлари, ЖЭКлар, поликлиникалар ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги бошқа ташкилотлар аҳолини улар учун қулай пайтда қабул қилсинлар, кишиларнинг эҳтиёж ва талабларини яхшироқ қондирсинлар.

Касаба союз ташкилотлари меҳнат, технологик ва план интизомини мустаҳкамлаш масалаларига эътиборни кескин кучайтиришлари керак. Ҳар бир коллективда меҳнат шуҳратини муқаддас сақлаш, бракчилар, прогулчилар, ичкиликбозлар, халқ мулкини талон-тарож қилувчиларга қарши муросасизлик муҳитини вужудга келтириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиш касаба союз ташкилотларининг бурчидир. Бундай ҳолларга қарши курашда жамоатчилик фикридан тўла фойдаланиш, бу ишда ўртоқлик судлари, ишчилар ва касаба союз йиғилишлари, доимий иш олиб борадиган ишлаб чиқариш кенгашларига кўпроқ таяниш керак. Касаба союзлар ўзларига берилган ҳуқуқлардан тўла фойдаланишлари, маъмурият томонидан коллектив шартномаларнинг, коллективни социал ривожлантириш планларининг бажарилишини, ишлаётганларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, умумий овқатланиш, меҳнаткашларга социал-маиший хизмат кўрсатишни ташкил этиш ва уларни уй-жой билан таъминлаш устидан қаттиқроқ назорат олиб боришлари керак.

Онгли меҳнат, юксак давлат ва ижрочилик интизоми, қатъий тартиб ва меҳнатни пухта ташкил этиш фақатгина моддий ишлаб чиқариш соҳасидагина эмас, шунингдек, фан, бошқарув, соғлиқни сақлаш, маиший хизмат кўрсатиш, коммунал хўжалик ташкилотлари ва муассасаларида, меҳнаткашлар турар-жойларида ҳам қоидага айланиши лозим.

Қонунбузарликка ва жамоат тартибини бузиш ҳолларига қарши кураш ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётнинг ҳамма участкалари ва барча бўғинларида тартиб интизомни мустаҳкамлаш бўйича ташкилотчилик ишининг муҳим қисмидир.

Маъмурий ва прокуратура органлари қонунбузарлик ҳолларига йўл қўймаслик соҳасида олиб борилаётган профилактика ишлари савияси учун мансабдор шахсларга нисбатан талабчанликни оширишлари лозим. Улар бепарвочилик, ўзибўларчилик, хўжасизликка қарши курашда, жамоат бойлигига моддий зиён, социалистик жамиятимизга маънавий зарар етказаётган ҳар қандай кўринишларга қарши курашда совет қонунлари кучидан тўла фойдаланишлари зарур.

Уюшқоқликни янада мустаҳкамлаш, план ва давлат интизомига қатъий риоя қилиш, моддий воситалар ва меҳнат ресурсларидан тежаб-тергаб, оқилона фойдаланиш учун курашда халқ контроли комитетлари, группа ва постлари актив иштирок этишлари лозим.

Комсомол ташкилотлари онгли интизомли ёшларни тарбиялашдаги, юксак сифатли, самарали меҳнат қилишнинг асоси ҳисобланган тартиб-қоидага ҳурмат билан муносабатда бўлиш ҳислатларини шакллантиришдаги ўзларининг конкрет вазифаларини белгилаб олишлари керак.

Бугунги активимизда муҳокама қилинаётган масалалар, — деди пировардида докладчи, — ғоят долзарб масалалардир. Умуман, биз фаолиятимизнинг барча соҳаларида меҳнат унумдорлиги ва иш самарадорлигини оширишнинг улкан резервлари ва манбалари ҳақида гап юритмоқдамиз. Бутун ишимизнинг муваффақияти биз бу масалаларга муносабатимизни нечоғлиқ аниқ белгилаб олишимизга, партия ташкилотларида ва меҳнат коллективларида уларни амалда қандай ҳаётга тадбиқ этишимизга ҳал қилувчи даражада боғлиқ бўлади.

Область меҳнаткашлари томонидан ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили учун қабул қилган мажбуриятлари уларнинг КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш, халқ хўжалиги барча тармоқларини ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришишга қатъий аҳд қилганликларининг ёрқин далолатидир.

Тошкент области коммунистлари, барча меҳнаткашлари уюшқоқликни, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш асосида Ватанимиз қудрати ва бойлигини кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшадилар, деб КПСС Марказий Комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтиришга ижозат бергайсизлар.

* * *

Доклад юзасидан музокаралар бошланди. Сўз Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **У. У. Умаровга** берилади.

— Республикамиз пойтахти коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқини зўр кўтаринки руҳ билан қарши олдилар,— деди у.— Тошкент шаҳри меҳнат коллективларида бўлиб ўтаётган очиқ партия йиғилишларида партия, давлат, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланмоқда. Хўжасизлик ва талон-торожликка қарши, ҳар бир иш ўрнида юксак уюшқоқлик ва намунавий тартиб ўрнатиш бўйича кураш кетмоқда.

Ўтган йили тўртта корхона маҳсулотни реализация қилиш планини, 13 та корхона халқ истеъмоли моллари планини бажара олмаганлиги бизни ташвишлантирмоқда. Корхоналар 20 миллион сўмлик кам маҳсулот ишлаб чиқардилар. Эндиликда бу қолоқликни тугатиш бўйича шошилинч чоралар кўрилмоқда.

Қаттиқ интизом ютуқлар гаровидир Бу соҳада москвалик саноатчилар бошлаган ташаббус ҳар жиҳатдан қимматлидир. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент трактор заводи каби йирик корхоналарнинг коллективлари шаҳарда биринчи бўлиб москваликларнинг «Шараф ва шуҳрат ҳам меҳнатга яраша» деган шиори остида бошлаган ташаббусларини маъқулладилар. Бу йил шаҳримиз саноатчилари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 6 процент кенгайтириш, ялпи маҳсулотда давлат сифат белгиси олган буюмлар миқдорини 34 процентга етказиш учун курашмоқдалар. Шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш билан белгиланган марраларни тўла эгаллаш чораларини кўрмоқдалар. Бу соҳада раҳбарларнинг меҳнаткашлар билан учрашувлари, коммунистлар, партиясиз активларнинг шу йўналишдаги ҳисоботлари яхши самара бермоқда.

Минбарда Калинин район партия комитетининг биринчи секретари **Р. Қ. Қамбаров.** У ўтган йилда район меҳнаткашлари эришган ютуқларни атрофлича таҳлил қилди. Район меҳнат аҳли СССРнинг 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақада актив иштирок этиб деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш бўйича зиммадаги топшириқларни анча ортиғи билан адо этди. Гўшт етиштириш 20 процент ошди. Гўштга топшириладиган молларнинг ўртача тирик вазни 547 килограммга етказилди. Эришилган марралар чегара эмас. Район меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи йилида яна юксак марраларни кўзлаб ишламоқдалар.

«Висотстрой» тресті партия комитетининг секретари **В. Н. Дорохов** меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш бўйича олиб борилаётган ташкилий ва сиёсий-тарбиявий ишлар тўғрисида гапирди. Трест коллективи ўтган йилда эришган ютуқлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлган эди.

Нотиқ ютуқларни таъкидлаш билан бирга асосий эътиборни бу йилги вазифаларга қаратди. Ҳамон қурилишда қўл меҳнати салмоғи каттадир. Кўп ҳолларда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми бузилиб туради. Қуйи коллективларда олиб борилаётган тарбиявий ишлар кўзланган самарани бермаяпти. Шундай бўлмаслиги учун бундан буён ҳар бир участкада партиявий таъсирни кучайтириш керак. Ҳозир 37 бригадага коммунистлар раҳбарлик қилмоқдалар. Бу коллективларда меҳнат унумдорлиги икки ҳисса юқоридир. Илғорлар тажрибасини оммалаштириш, барча участкаларда бригада пудрати формасини жорий қилиш асосий вазифадир.

— Хўжалигимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларини ҳаракат программаси сифатида қабул қилганлар,— деди Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхози раиси **Т. В. Эм,**— Ҳозир асосий эътибор қишки тадбирларни уюшқоқлик билан ўтказишга, барча участкаларда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга қаратилгандир. Тартиббузарлар бригада советларида муҳокама қилиниб йил якуни бўйича олинадиган қўшимча ҳақдан ва мукофотдан маҳрум қилинмоқда. Моддий ва маънавий таъсир ўтказиш йўли билан интизомсизларни тарбияламоқдамиз. Айни пайтда колхозчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шароитларини ҳам яратиб бермоқдамиз. Кейинги пайтда уй-жой қурилиши анча кенгайди. Маданий-маиший хизмат даражаси ошди. Шу боисдан ҳам кунимсизлар сони камайди. Қурилишларни бундан буён ҳам кенг қулоч ёйдириш ниятидамиз. Лекин бинокорлик материалларининг йўқлиги ишга ҳалал бераяпти.

Бекобод цемент комбинати директори **А. С. Ибобеков** меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга қарши олиб борилаётган кураш тўғрисида гапирди. Кўрилаётган тадбирлар яхши самаралар беряпти. Ўтган йил коллектив планга қўшимча 149 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Ялпи маҳсулотнинг 60 процентдан кўпроғи давлат сифат белгиси билан чиқарилди.

Ҳозирги кунда москваликлар ташаббуси корхонада кенг қўллаб қувватланмоқда. Бу соҳадаги мусобақанинг яхши самара бериши учун зарур шароитлар яратилмоқда.

—Коллективимизга СССР 60 йиллиги номи берилганлиги билан фахрланамиз, — деди Ангрендаги резинотехника заводи елимловчиси **Г. Саксонбаева.** — Ҳозир барчанинг диққат-эътибори беш йилликнинг учинчи йили топшириғини ва умуман беш йиллик планини муддатидан олдин бажаришга қаратилгандир. Менинг ўзим беш йилликни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги нишонланадиган кунгача бажаришга интилмоқдаман.

Ҳозир корхонада меҳнат қилаётган ишчиларнинг 40 процентга яқини бригада пудрати асосида ишламоқда. Меҳнатни ташкил этишнинг бу формаси интизомни мустаҳкамлашга ёрдам бераяпти. Нотиқ корхонада қўл меҳнати салмоғи ҳамон катта эканлигини уқтирди. Бундан ташқари таъминот хизмати ишини ҳам аниқ йўлга қўйиш лозим. Шунда ишлаб чиқаришда узилишлар содир бўлмайди. Бу йил завод коллективи планга қўшимча 700 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан юксак мажбурият қабул қилган. Бу маррани эгалламоқ учун бир ёқадан бош чиқариб иноқ меҳнат қилиш талаб этилади.

Янгийўл шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **В. И. Рибалко** меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш бўйича шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари олиб бораётган ишлар тўғрисида гапирди. Очиқ партия йиғилишларида билдирилаётган танқидий мулоҳазалар ва таклифлар алоҳида ҳисобга олинмоқда. Интизомсизларга қарши курашнинг энг самарали формалари қўлланмоқда. Шаҳар партия комитети аъзолари бевосита жойларда бўлиб, коммунистлар билан суҳбатлашмоқдалар, интизомсизлар билан учрашмоқдалар. Бундай юзма-юз учрашувлар таъсири кучли бўлаяпти.

Йиғилганлар Чиноз районидаги «Чиноз» совхоз-техникуми сут соғувчиси **Т. Икромова**нинг сўзларини қизиқиш билан тингладилар. У қўлга киритилаётган ютуқлар сири тўғрисида гапирди. Ўтган йили Т. Икромова ҳар бир соғин сигирдан 5800 килограммдан сут соғиб олган эди. Бу йил эса у 6000 килограммлик маррани кўзламоқда.

— Корхонамиз партия ва касаба союз ташкилотлари меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга қарши доимий кураш олиб бормоқдалар, — деди Тошкент электрон техника заводи касаба союз комитети раиси **Г. Н. Филатов.** — Бу соҳада меҳнат коллективларида ўтказилаётган ишчилар йиғилиши яхши самара бермоқда.

Корхонада меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг янги системасини жорий этишга алоҳида эътибор берилаяпти. Ҳозир 244 та бригада янгича усулда ишламоқда. Уларга барча ишчиларнинг 50 проценти бирлашган. Йил охиригача ишчиларнинг 60 проценти бригада усулида ишлашга ўтади.

Йиғилишда муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Актив йиғилиши Тошкент области ва Тошкент шаҳри меҳнаткашларининг 1983 йил учун социалистик мажбуриятларини қабул қилди.

(Социалистик мажбуриятлар газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

БИЗНИНГ ОРИФ АКА

ЖУРНАЛИСТ, ЎЗБЕК СОВЕТ МАТБУОТИ ВЕТЕРАНИ О. АЮПОВ — 75 ЁШДА

— Газетчилик соҳасида ярим асрдан кўпроқ вақтдан буён ишлаб келар экансиз, хўш, бу даргоҳга қайси институтни битириб келгансиз, — деб қолишди ёш мухбирлар у билан суҳбат чоғида.

— Деворий газеталар менинг журналистик дорилфунуним бўлган,— деб жавоб берди Ориф ака фахрланиб.

Бу қисқа жавоб замирида катта ва ибратли тарих, тинимсиз меҳнат ва интилиш ётади.

...Жуда ёшлигида етим қолган Ориф ака 1918 йилда дастлабки ташкил этилган болалар уйи типидаги Намуна номли мактаб-интернат қучоғига олинди. Ҳамма етим-есирлар билан бирга совет мактабида зўр иштиёқ ва мароқ билан ўқий бошлади. Болалигидан оммавий-ижтимоий ишларга актив аралашиб кетди.

1922 йил кузида Тошкентда ҳам пионер отрядлари тузила бошланди. Улар ўқийдиган мактаб-интернат ўқувчилари коммунистик болалар ҳаракатининг бу ажойиб ташкилотини зўр мамнуният ва ҳаяжон билан кутиб олдилар. Мактабда уч пионер отряди тузилди. Унинг бирига Ориф ака вожатийлик қилди. Орадан сал ўтмай, пионер дружинаси ўз деворий газетасини чиқаришга қарор қилди. Ориф ака биринчи бор матбуотга — «Намуна» деб аталган деворий газетанинг редакцион коллегиясига сайланди. Ўқувчиларнинг турли хил мавзудаги хабарларини таҳрир қилиш, тартибга солиб чиқариш иши ўз-ўзидан унинг зиммасига тушиб қолди. Деворий газета ва унинг «Прожектор» типидаги танқидий бўлими мунтазам чиқиб турди.

Кўп ўтмай пионер дружинаси ҳар жиҳатдан етук пионерларни комсомол сафига узатди. Ориф ака ҳам шу улуғ сафга кирди-ю, жонажон пионер ишини изчиллик билан давом эттирди. Унга комсомол ячейкасининг «Қуёш» деворий газетасига раҳбарлик қилиш вазифаси топширилди.

Мактаб-интернатдан сўнг Ўлка ўзбек эрлар билим юрти Ориф акани ўз қучоғига олди. Бу ерда ҳам яна оммавий-ижтимоий, сиёсий ишларнинг фаол қатнашчиси бўлиб қолди. Билим юртининг «Ёш куч» деворий газетаси ва суратли «Шапалоқ» юмор-сатира газетаси Ориф аканинг навбатдаги ижод мактабига айланди.

Ўша пайтда эрлар билим юрти билан Ўлка ўзбек хотин-қизлар билим юрти оммавий, маданий тадбирларда ҳамкорлик қилишарди. Хотин-қизлар билим юртида деворий газета чиқариш иши оқсаб қолган экан. Улар бу масалада кўмак сўрашади. Комсомол ячейкаси бюроси қарори билан Ориф ака сафарбар қилинади. У «Қизлар овози» деворий газетасининг чиқишини йўлга қўяди.

Тез орада ойда бир марта чиқадиган «Армуғон» номида ойлик сиёсий-ижтимоий адабий журнал нашр этилди. Журналнинг биринчи сони ўша пайт ротопринт системасида ўн нусха босилган. Қизлар қалбига яқин бўлган бу журналга қизиқиш, айниқса ёзишга бўлган ҳавас ва иштиёқ зўрайиб кетди. Бора-бора қизлар мухбирлар тўгарагини тузишни талаб этишди. Тўгаракка Ориф ака раҳбарлик қила бошлади. Унинг машғулотига ўша вақтда республика газета ва журналларининг атоқли редакторлари, ҳурматли ёзувчи ва шоирлари Собира Ҳолдорова, Хосият Тиллахонова, Ойдин Собирова, Ғафур Ғулом, Санжар Сиддиқ, Аъзам Аюп, Комил Алиев каби устозлар бот-бот келиб туришарди. Улар ўтказадиган суҳбатлар ниҳоятда жозибали бўларди. Тўгаракнинг 40 аъзоси бор эди. Юқорида номлари айтилган табаррук кишилар келганда машғулот синфдан клубга кўчарди. «Янги йўл» (ҳозирги «Саодат») журналининг редактори Хосият Тиллахонова бир галги машғулотда Тўйтепада озодликка интилган хотинни ўлдирган қотил устидан ўтган суд процесси ва унинг матбуотда ёритилишини гапириб берганда, Комил Алиев фельетонни ёзишга тайёргарлик кўришини ҳикоя қилганда, Ғафур Ғулом ўзининг биринчи лавҳаси қандай дунёга келганлигини сўзлаганда 400 кишилик клуб торлик қилиб қоларди. Демак, билим юртида ўқийдиган 500 қизнинг ҳаммаси мухбирликка иштиёқманд эди.

1928 йил баҳорида Хоразм округ комсомолининг конференцияси вақтида деворий газеталар кўргазмаси ташкил этилади. Махсус комиссия уларга баҳо беради. Шунда Ориф ака ишлайдиган Хивадаги мактаб-интернатнинг «Учқун» деворий газетаси биринчи даражали диплом билан мукофотланади.

У ўша йиллари «Ёш ленинчи» ҳамда Хоразм округ газетаси «Инқилоб қуёши» билан ҳамкорлик қилади.

Бундан 55 йил муқаддам «Тошкент ҳақиқати»нинг ўтмишдоши — «Шарқ ҳақиқати» чиқа бошлаган эди. Унинг ташкилотчиларидан бири Ғафур Ғулом бўлган. Атоқли ўзбек шоири янги газетанинг масъул котиби эди.

Ғафур Ғулом кўп ўтмай, Ориф Аюповни шу даргоҳга таклиф этади. У ишни випускаюшийликдан бошлайди. Масъул котиб уни ёнига олиб, редакция бутун ишини ташкил этишни, ижоднинг ҳамма сир-асрорларини ўргата борди. Ёш газетачига конкрет темалар бериб жойларга юборди, ёзиб келганларини кўриб хурсанд бўлди. Кунларнинг бирида «Сен бола балоғинасан-ку, ёзишни ҳам машқ қилиб юрармидинг» деб қолди Ғафур Ғулом.

— Анчадан буён пионер ва комсомол деворий газеталарида ишлаб келаман,—жавоб берди ёш ходим.

— Демак, фундаментинг мустаҳкам экан. Деворий газеталар газетчиликнинг пойдевори. Сени бемалол масъул секретарликка тайёрлайверсам бўлар экан,— деди устоз.

Шу тариқа асли касби ўқитувчи бўлган мухбирликка фидойи йигитнинг келажаги белгилаб қўйилган эди.

Ғафур Ғулом ва ундан кейинроқ ишга келган Мақсуд Шайхзода — адабиётимизнинг бу икки гиганти Ориф акага кўп нарсаларни саҳийлик билан ўргатишди. Уни редакциянинг масъул котиби — Ғафур аканинг таъбири билан айтганда «редакциянинг қалби» даражасига қадар кўтаришди.

Ўзбек журналистикасининг кекса меҳнаткаши, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими Ориф Аюпов, дарҳақиқат, бир қатор газета ва журналларда асосан масъул секретарлик вазифасини бажарди. Бу вазифани астойдил севиб ўташга ҳаракат қилди.

Бизнинг Ориф ака «Деворий газеталар — менинг журналистик дорилфунуним, Ғафур — менинг устозим» дейишининг боиси шунда!

С. МУСАЕВ.

● ТОШКЕНТ районидаги 34-мактабда ўқувчиларнинг касб-ҳунар эгаллашларига катта эътибор билан қаралади. Мактабни тугатгач уларга етуклик аттестати билан бирга ҳайдовчилик гувоҳномаси ҳам берилмоқда.

СУРАТДА: автотехника устаси ёш педагог А. Усмонов ўнинчи синф ўқувчиларига двигателнинг тузилишини тушунтирмоқда.

У. Усмонов фотоси.

АТЕИСТИК ТАРБИЯ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

ҒАЛАБА район партия комитети шу мавзуда илмий-амалий конференция ўтказди. Конференцияда иштирок этган корхона, хўжалик, ташкилотлар партия ташкилотларининг секретарлари, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, атеист лекторлар район партия комитетининг секретари Г. А. Аседованинг докладини, район Советн ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Р. Аҳмедов, район комсомол комитетининг секретари Н. Л. Астафеваларнинг қўшимча докладларини тингладилар.

Свердлов номли колхоз партия ташкилотининг секретари А. М. Давришев, «Ленин йўли» район газетаси редакторининг ўринбосари С. Мустафоев, район радио эшиттириш редакциясининг редактори Р. Умаровлар меҳнаткашлар ўртасида атеистик пропагандани йўлга қўйиш соҳасидаги тажрибаларидан гапириб бердилар.

Конференцияда область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими лекторлар группасининг раҳбари Р. Т. Турсунов иштирок этди.

КУН ТАРТИБИДА ХАТЛАР БИЛАН ИШЛАШ

Область ижроия комитетининг навбатдаги кенгашида КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида меҳнаткашлар хатлари билан ишлашни янада яхшилаш масаласи муҳокама этилди. Бу соҳада тўпланган тажрибалар ва йўл қўйилаётган айрим камчиликлар тўғрисида область ижроия комитетининг секретари А. М. Мансуров ахборот берди.

Шаҳар ва район ижроия комитетлари секретарлари иштирок этган кенгаш сўнгида хатлар билан ишлаш соҳасидаги илғор тажрибаларни кенг оммалаштириш, мавжуд нуқсонларни қисқа муддатларда бартараф этиш юзасидан конкрет вазифалар ҳам белгилаб олинди.

ОЛИМЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

ПОЙТАХТДАГИ Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи ёнидаги миллий нақшин безакли бино пештоқига «Республика илмий-атеизм уйи» деб ёзиб қўйилган. Илмий-атеистик билимларни оммалаштирувчи бу уй заллари турли экспонатларга бой, ҳамиша кишилар билан гавжум бўлади. Унинг лекторий залида суҳбатлар, кечалар ташкил этилади.

Яқиндагина бу ерга пойтахт мактаблари ўқувчилари тўпланишди. Атеизм уйининг методистлари уларга совет байрамлари, янгича урф-одатлар ҳақида ҳикоя қилиб бердилар. Кечада янгича анъаналар билан боғлиқ тадбирларни уюштириш юзасидан ёшларга фойдали маслаҳатлар ҳам берилди. Жумладан, Ленин комсомоли сафига тантанали қабул қилиш, ўсмирлар кунини, «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди» кечаси, кечалар, қушлар байрамларини ўтказиш соҳасида тўпланган тажрибалар гапириб берилди.

Уй ходимлари жойларда атеизм ойликлари, ҳафталиклари, кунларини ўтказишда ҳам актив иштирок этадилар. Улар ташаббуси билан саноат корхоналари, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида бу кунлар, ҳафталиклар давомида атеистик мавзуда лекциялар ўқилади, кечалар уюштирилади.

—Ҳозир областларда уйимиз филиаллари ҳам ишлаб турибди, — дейди республика илмий-атеизм уйининг директори А. Холмирзаев. — Айниқса, пойтахт областининг Зангиотадаги филиали фаолияти диққатга сазовордир. Бу филиал ташаббуси билан кўпгина колхоз ва совхозларда, ташкилотларда, ўқув юртларида университетлар, лекторийлар, тўгараклар ташкил этилган.

Улардан бири Олмалиқдаги илмий-атеистик билимлар халқ университетидир. Унинг машғулотларини олимлар, малакали лекторлар олиб боради. Шаҳарда атеистик тарбияни кучайтиришда халқ университетининг роли катта бўляпти. Бундай халқ университетлари Ангрен ва Янгиобод шаҳарларида, Ўрта Чирчиқ районида ҳам бор. Умуман, республикамизда атеистик билимларни оммалаштириш билан шуғулланаётган лекторийлар сони 170 тага етди.

Республика илмий-атеизм уйининг ходимлари янги урф-одатларни ҳаётга тадбиқ этишда қизиқарли ва таъсирчан формалардан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Шу мақсадда кончилар шаҳри — Олмалиқда «Ёш оилалар» лекторийси ташкил этилди. Шаҳар маданият уйи қошида фаолият кўрсатаётган лекторийда уюштирилаётган давра суҳбатлари ёшларга манзур бўляпти. Бу суҳбатларни ўтказишга психолог олимлар, юристлар, шифокорлар, педагоглар, меҳнат ва уруш ветеранлари таклиф этилади. Лекторийнинг суҳбат тарзида ўтказиладиган машғулотларида ёшлар ўзларини қизиқтирган кўпдан-кўп саволларга батафсил жавоб олаётирлар.

Шунингдек, жойларда «Янги ҳаёт — янги урф-одатлар» лекторийлари, хотин-қизлар клублари ҳам ташкил этилган. Уларда машғулотлар, суҳбатлар ўтказиш плани, бу суҳбатлар тематикаси республика илмий-атеизм уйи томонидан тайёрлаб берилянти.

Шу кунларда республика илмий-атеизм уйини янги экспонатлар билан жиҳозлашга киришилган. Қисқа вақт ичида «Ислом ва унинг моҳияти», «Ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши ҳақида фан ва дин» экспозициялари ташкил этилди. Бу ердаги экспозицион-кўргазма зали ҳам тўла ишга туширилди. Шу туфайли кейинги пайтда зал ходимлари 200 га яқин тематик экскурсия ўтказдилар. Зангиота филиалида ҳам янги кўргазма зали экспонатлар билан жиҳозланди.

А. АЛИЕВ.

КОММУНИСТЛАР МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМИ

ТАШАББУСДАН КЕЙИН

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳузурида ташкил этилган коммунистик меҳнат мактаби программасига геофизика кабеллари цехидан коммунист Улуғбек Муҳамадхўжаев бошчилик қилаётган пресловчилар бригадасининг иш тажрибасини ўрганиш киритилди. Мазкур коллектив корхонада биринчи бўлиб беш йиллик учинчи йили топшириғини бажарди ва 1984 йил январь ойи ҳисобига маҳсулот бера бошлади.

Юксак маҳорат ва бригадада намунали тартиб-интизом йўлга қўйилганлиги туфайли пресловчиларнинг бундай муваффақиятга эришуви таъминланди. Бригада аъзолари бир неча йилдан бери айни шу коллективда меҳнат қилади. 8 ишчидан беш киши коммунистдир. Ягона наряд билан ишлаётган бригаданинг ҳар бир аъзоси барча турдош жараёнларни бажаришни мукаммал ўзлаштириб олган ва техника контроли бўлими назоратидан ўтказмай маҳсулотни топшириш ҳуқуқига эгадирлар. Коллективда ўн биринчи беш йиллик бошидан бери меҳнат ва технология интизомини бузиш ҳоллари сира ҳам рўй бермади.

У. Муҳамадхўжаев бригадаси беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган социалистик мажбуриятни меҳнатни ташкил этишини яхшилаш, ҳар бир иш жойида аъло даражадаги тартибни йўлга қўйиш учун ҳар томонлама курашни кучайтиришни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқди. Пресловчилар меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун кураш ҳаракатини авж олдириб юборган москваликларнинг ташаббусига жавобан Тошкентнинг 2000 йиллиги нишонланадиган кунгача беш йилликнинг тўрт йили топшириғини бажаришга сўз бердилар.

А. ЗАКОВРЯШИН, ЎзТАГ мухбири.

МОЛДАВИЯЛИКЛАР ТАЖРИБАСИ АСОСИДА

«Узстройиндустрия» тажриба-механика заводида 16 қаватли экспериментал турар-жой биноси учун блокли ҳавозалар тайёрлана бошланди. Мазкур турар-жой биноси ўзига хос кўринишга эга бўлиб, тез кунлар ичида пойтахтдаги Лоҳутий кўчасида қад кўтариши кўзда тутилган. Бундай уй ҳавозалари республикада илк бор тайёрлана бошланди.

Гарчи иттифоқдош республикаларда шундай технология асосида қатор микрорайонлар яратилган бўлса-да, республикамизда бу усул кенг қўлланмаган эди. Бу тажрибани ўрганиш мақсадида завод мутахассислари молдавиялик қурувчилар ҳузурида бўлдилар. Сафарда тўпланган тажриба амалда ўз аксини кўрсатади.

М. ЗАРИПОВ.

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТ БЕРАДИ

ЕР ТЕКИС—ҲОСИЛ ТЎКИС

▲ СССРНИНГ 60 йиллик юбилейини меҳнатда қувончли ютуқлар билан кутиб олган совхозимиз пахтакорлари янги йил режаларини амалга оширишга кўтаринки руҳ билан киришдилар. Улар об-ҳаво ҳар қачонгидан ҳам ноқулай келишига қарамай, 1981 йилдагига нисбатан 572 тонна кўп ҳосил етиштирдилар ва юбилей йили хирмонига 11 минг 800 тоннага яқин «оқ олтин» тўкдилар. Бундай ютуқларга пахтазорларда меҳнатни оқилона ташкил этиш туфайли эришилди.

Ҳар бир пахтакор, сувчи, механизатор келгуси йил ҳосили тақдири кеч куз ва қиш ойларида ҳамда эрта кўкламда амалга ошириладиган ишларнинг сифатига боғлиқ эканлигини эндиликда яхши тушуниб олишган. Шунинг учун ҳам кузда майдонлар ҳосилдан бўшаши билан бирин-кетин сифатли шудгор қилишга киришилди. 43 та ҳайдов трактори кечаю-кундуз тинимсиз ишлатилиб, ҳамма пахта майдонлари 14 иш кунида чуқур шудгорланди. Ҳайдаш олдидан махсус картограмма асосида ерларга минерал ва маҳаллий ўғитлар солинди. 60 гектар майдондаги кўп йиллик ўт илдизларига қарши гербицид сепилди.

Ҳозирги кунда карталарни яхлитлаштириш, айрим ерларни механизация ёрдамида капитал текислаш, йўл ёқалари, эски ариқ-зовурларнинг бўйларини тартибга келтириш, ташландиқ ерларни ўзлаштириш ишлари давом эттирилмоқда.

Кўкламги дала ишлари бошлангунга қадар биз 700 гектар майдонни капитал текислашни планлаштирганмиз. Эски йўллар, ариқ-зовурларни текислаш, карта четларини ўзлаштириш ҳисобига 10 гектар ер қўшилади. Шундан 1,5 гектар майдон карталарни яхлитлаштириш ҳисобига ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилади. Камқувват бўлган 500 гектар майдоннинг ҳосилдорлигини ошириш мақсадида январь-февраль ойларида гектар ҳисобига 20—25 тоннадан маҳаллий ўғит ташиб солинади.

Бу вазифаларни бажаришда 6 та бульдозер ва шунча ер текислайдиган механизмлар, 2 та скрейпер, 1 та автогрейдер ва бошқа техника воситаларидан унумли фойдаланмоқдамиз. Ҳаво қуруқ келган кунларда совхозимиз ишчиларини оммавий сафарбар этиб, ариқ-зовурларни тозаламоқдамиз.

Механизаторларим и з кўкламги экиш мавсумида фойдаланиладиган 35 та ҳайдов ва 65 та чопиқ тракторларини, 60 та сеялка ва 60 та ПГС мосламасини, 12 та ОВХ—14 аппаратини ва бошқа қишлоқ хўжалик техникаларини ремонт қилишни қизғин давом эттирмоқдалар. Умуман қишки юмушлар комплексини бажариш социалистик мусобақа асосида ташкил этилган. Бунинг учун ҳар қайси соҳага алоҳида меҳнат беллашуви шартлари ишлаб чиқилди. Ана шу шартларга кўра суғориш шахобчаларини совхозда биринчи бўлиб тугатган бўлимга 100 сўм, иккинчи бўлимга 75 сўм пул мукофоти, техника ремонтини барвақт ва сифатли тугатган бўлимга 150 сўм, иккинчи ўрин учун 100 сўм пул мукофоти белгиланган.

Экиш мавсумига тайёргарлик ҳамма соҳада сифат комиссиясининг қарори билан якунланиб, энг яхши тайёргарлик кўрган бўлимга 150 сўм, иккинчи ўринни олган бўлимга 100 сўм пул мукофоти берилади.

А. БЎРИҚУЛОВ, «Оққўрғон» совхозининг бош агрономи.

Халқаро ҳаёт

ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАНДИ

● ХАНОЙ, 20 январь. (ТАСС). Вьетнам Компартияси Марказий Комитети билан Вьетнам Социалистик Республикасининг ҳукумати баёнот эълон қилиб Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг сиёсий декларациясини қизғин маъқулладилар.

Кейинги йилларда, деб уқтирилади баёнотда, АҚШ бошчилигидаги урушқоқ империалист кучлар қуролланиш пойгасини мисли кўрилмаган миқёсда авж олдириб юбордилар, ҳарбий устунликка, «совуқ уруш»ни қайтадан бошлашга интилмоқдалар. Улар бутун дунёдаги тинчлик учун ҳаддан ташқари хатарли вазиятни вужудга келтирдилар, халқларнинг мустақиллиги ва хавфсизлигини таҳликага солиб қўйдилар.

Ер юзидаги тинчлик ва тараққиёт кучлари инсоният тақдири учун масъулиятни чуқур англаб, ўз сафларини жипслаштирмоқдалар, уруш хавфининг олдини олиш учун, тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун жонбозлик билан курашмоқдалар. Ўтган бир неча йил мобайнида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар халқаро вазиятни соғломлаштиришга, халқлар ўртасида ўзаро ишонч ва ҳамкорлик ўрнатишга қаратилган бир қанча ташаббус ва амалий таклифлар билан майдонга чиқдилар. Бу ўринда Совет Иттифоқининг тинчликни сақлаб қолиш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳусусидаги жуда муҳим ташаббусларини алоҳида уқтириб ўтиш керак. Бу ташаббусларни тинчликсевар кучлар қизғин қўллаб-қувватладилар.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг яқинда бўлиб ўтган кенгашида бу соҳада янги куч-ғайратлар сарфланди, деб уқтирилади ҳужжатда. Кенгашда ўртага қўйилган бениҳоя муҳим ташаббуслар уруш, айниқса ядро уруши хавфининг олдини олиш ва шу хавфни тугатиш, Европада ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун реал йўл очади. Бу ташаббусларда СССР ва социалистик ҳамдўстликнинг принципиал тинчликсевар ташқи сиёсати тўла-тўкис ифодалаб берилди.

Вьетнам Социалистик Республикасининг Коммунистик партияси, ҳукумати ва халқи ўзининг тинчлик, дўстлик ва ҳамкорликдан иборат ташқи сиёсатига асосланиб, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг мана шу тинчлик ташаббусларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар. АҚШ ва НАТОдаги бошқа мамлакатлар бу ташаббусларга зўр жиддийлик билан қарашлари ва уларга ижобий жавоб қайтаришлари лозим.

Вьетнам халқи, дейилади баёнотда, тинчлик учун, ядро урушига қарши, ёппасига қуролсизланиш учун, Жануби-Шарқий Осиёда тинчлик, барқарорлик ва ҳамкорлик учун тинимсиз курашаверади.

ДЎСТЛИК ВА СИДҚИДИЛЛИК ВАЗИЯТИДА

БЕРЛИН, 20 январь. (ТАСС). Бугун бу ерда ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хоннеккер расмий дўстона визит билан ГДРга келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан учрашди.

А. А. Громико КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповдан Э. Хонеккерга қардошлик саломини топширди. Э. Хонеккер самимий ташаккур айтди ва Ю. В. Андроповга ҳам қардошлик саломини айтишни сўради.

Э. Хоннеккер билан А. А. Громико ўртасида СССР билан ГДР ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш масалалари юзасидан, шунингдек баъзи актуал халқаро проблемалар юзасидан суҳбат бўлиб ўтди.

Суҳбат қардошларча дўстлик ва қарашларнинг тўла бирлиги вазиятида ўтди.

Шу куни Э. Хонеккер А. А Громико шарафига нонушта — зиёфат берди, зиёфатда нутқлар сўзланди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● СОФИЯ. Болгария қора металлургиясининг энг йирик корхонаси бўлган Кремековдаги Л. И. Брежнев номли металлургия комбинатининг биринчи домна печини реконструкция қилиб бўлинди. Бу ерда олинган дастлабки тонна чўянни анализ қилиб кўриш натижасида у ғоят сифатли эканлиги аниқланди. Печнинг унумдорлиги ҳам анча ошди. Эндиликда печда ҳар кеча кундузда 200 тонна кўп чўян эритилмоқда. Айни вақтда хизмат кўрсатувчи ходимлар қисқартирилгани йўқ. Комбинат қувватини янгилашда болгариялик металлургларга совет мутахассислари бевосита ёрдам бердилар

● ТУРКУ. Финляндиядаги Турку шаҳрининг обербургомистри Вяйне Лейно совет граждани Анатолий Литвиновга фин аёлини қутқаришда кўрсатган жасорати учун эсдалик медали топширди.

Капитан А. Литвинов СССРнинг буюртмаси билан «Вяртсиля» акционер жамияти кемасозлик корхонасида қурилган «Игарка» кемасини қабул қилиш учун Турку шаҳрига келган эди. У Финляндия қадимий пойтахтининг қоқ марказидан оқиб ўтадиган Аура дарёси соҳилидан кетаётиб, сувга чўкаётган аёлга кўзи тушди. А. Литвинов дарҳол ўзини сувга ташлади. Совет кишисининг жасорати ва эпчиллиги туфайли аёлнинг ҳаёти қутқариб қолинди.

● ДАМАШҚ. Исроилнинг босқинчи маъмурлари Иордан дарёсининг ғарбий соҳилини ўзиники қилиб олишга қаратилган сиёсатни давом эттирмоқдалар. Бу ерда олинаётган хабарларга кўра, Наблус шаҳри чеккасидаги араблар яшайдиган бешта қишлоқ аҳолисига Тель-Авив маъмурларидан маълумотнома топширилди. Маълумотномада яқин вақт ичида деҳқонлардан 28 минг донум (бир донум 0,1 гектарга тенг) ер мусодара қилиниши айтилган. Босқинчилар ўзларининг ғайри қонуний қарорини ҳатто асослашни ҳам лозим топмаганлар.

Наблусда исроилликларнинг ўзбошимчаликларига қарши кўп минг кишилик норозилик намойиши бўлиб ўтди. Ғарбий соҳилда босқинчиларга бўйсунмаслик кампанияси кучайтирилмоқда. Бунда фаластинлик деҳқонлар, студентлар ва мактаб ўқувчилари, ўқитувчилар, араб муниципалитетларининг хизматчилари иштирок этмоқдалар.

● БУЭНОС-АЙРЕС. Ўтган йилнинг ноябрь ойида Пиночет охранкаси томонидан қамоққа олинган уч нафар чилилик коммунистни ҳарбий фашист режими мамлакатнинг совуқ шимолий районларига сургун қилди. Улар бир неча йил давомида инсон ҳаёти учун зарур бўлган энг оддий шарт-шароитлардан маҳрум этилган жойларда назорат остида бўладилар.

● КАНБЕРРА. Маъмурлар Австралиянинг Янги Жанубий Уэлс штатида темир йўлчилар забастовкасини бостиришга уриниб, ишчиларни қўрқитмоқдалар ва уларга дўқ-пўписа қилмоқдалар. Турдош касбдаги 13 минг ишчига иш ҳақи тўлаш тақиқланажаги эълон қилинди.

● АДДИС-АБЕБА. Революцион Эфиопия хотин-қизлар уюшмасининг раиси Абезаш Вольде-Микаэль қуйидагиларни айтди: Эфиопия революцияси мамлакат хотин-қизлари олдида иқтисодий, сиёсий ва социал ҳаётнинг турли соҳаларида тўла ҳуқуқли иштирок қилиши учун кенг имкониятлар очиб берди. Ҳозирги вақтда хотин-қизлар барча меҳнаткашлар билан биргаликда социалистик жамиятнинг мустаҳкам негизларини барпо этишга катта ҳисса қўшмоқдалар.

(ТАСС, 20 январь).

ИШЧИ ҲАМКАСБИ ҲАҚИДА

ЭЪЗОЗ

КОМИЛЖОН залда йиғилган юзлаб кишиларнинг, ҳамкасбларининг гулдурос қарсаклари садоси остида фахрий дипломни қабул қилиб оларкан, унинг қалби ўз касбидан фахрланиш туйғуларига тўлиб тошди. Ахир қувонмай бўладими — у тармоқнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан эди. Ҳаяжон билан жойига келиб ўтираркан, қўлидаги дипломни очиб зарҳал ҳарфлар билан битилган ёзувларни ўқий бошлади: СССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети, маданият ходимлари касаба союзи Марказий комитети тармоқдаги етакчи касблар ходимлари ўртасидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби Комил Тоирович Зуфаровни мукофотлайди.

Комилжон ўрта мактабда ўқиб юрган кезларидаёқ темир-терсакка қизиқувчан эди. Велосипед, мотоциклга ишқибозликлар охири уни шофёр бўлишга олиб келди. Тайёрлов курсини тугатиб, тўғри Ўзбекистон телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетига қарашли ихтисослашган автобазага ишга келди. Бўш машина йўқ эди, уни слесарь қилиб тайинлашди. Қолаверса, Комилжоннинг нияти ҳам шу эди. Аввал машинанинг «оёқ-қўлини» ўрганиб, кейин уни ҳайдашга ўтса яхши бўлади. Олис-яқин йўлларда бирон жойда «тиқ» этиб қолса, ўзини очиб бировдан ёрдам кутиб ўтирмайди.

Дарҳақиқат, слесарликда унинг кўзи пишди, ҳалол меҳнати, қизиқувчанлиги ва тиришқоқлиги билан коллектив эътиборига тушди. Буни раҳбарлар ҳам пайқашди шекилли, автобаза директори Э. Нурматов уни ҳузурига чақириб, шофёрликка ўтишни таклиф қилди...

Мана, саккиз йилдирки Комилжон Зуфаров машина рулини бошқариб келмоқда. Телевидение кўрсатувларини таъминлаш билан алоқадор бўлган автобаза шофёрларининг иши ўзига хос мураккаб ва масъулиятли. Комилжон интизомлилиги, ишбилармонлиги ва актив жамоатчилиги билан зиммасидаги ана шу вазифаларни шараф билан бажариб, ҳамкасблари ҳурматига сазовор бўляпти. Унинг касбдошлари Сайфулла Иброҳимов, Олимжон Комилов, Каримжон Хўжаевлар Комилжон Зуфаров билан ўзаро мусобақадош. Машиналарни ҳамиша ишга шай ҳолатда тутиш, авариясиз ва қоидабузишларсиз ишлаш бу мусобақадош шофёрларга хос фазилатдир. Уларнинг ҳар бири турли ташкилотларнинг Фахрий ёрлиқлари, бошқа турли мукофотлар билан тақдирланишган.

О. НИЕЗОВ, автобаза механиги.

▲ Пойтахтимиздаги В. И. Ленин номидаги якка буюртмалар тикув бирлашмасининг бош кийимлар цехи маҳсулотлари харидорларга манзур бўлмоқда. Бунда сиз суратда кўриб турган илғор чеварлар Ф. Насриддинова ва А. Ҳайдароваларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Улар ҳар бир буюртманинг сифатли бўлишига ҳаракат қилиб, яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

САЪДУЛЛА КАРОМАТОВ

Сўнгги бархан

— 1 —

Таниқли ёзувчи Саъдулла Кароматов ўзининг янги романини ёзиб тугатди. «Сўнгги бархан» деб номланган бу романда катта сув учун олиб борилаётган кураш жараёнида замондошларимиз характерининг шаклланиши, чин инсоний муносабатлар, Ватан ва халққа садоқат, фидоийлик каби фазилатлар тараннум этилади.

Биз диққатингизга романнинг айрим бобларини ҳавола этмоқдамиз.

Роман тўла «Шарқ юлдузи» журналида босилади.

НУҚРА Давронни кузатгандан кейин юрагидаги алам, ҳасратлари янада ошгандай қаттиқ безовталана бошлади. Кейинги ҳафталар, ҳафталаргина эмас, кунлар Нукра учун ғоят оғир кечди. Даврон унинг бирдан-бир овунчоғи, қалб қувончи, ҳамдард ва мунис кишиси. У буни қалбан ҳис этади. Аммо нега юрак тугунини ёзиб, дардини ёрмайди. Нега дилидаги қат-қат орзу-ҳавасларини, ўй ва умидларини очиқ айтмайди. Нега туйғусини яширади? Бу саволларга ўзи ҳам жавоб беришдан ожиз. Кейинги пайтларда бу ҳақда қанча кўп ўйлаб, хаёл сурса, жар тубига шунча шиддатлироқ шўнғиётган каби, устига ўз қўли билан тупроқ тортаётгандек сапчиб ўрнидан туриб кетарди. Бу ҳақда ортиқ ўйламасликка, дунёнинг бари ташвишу надоматларини, қувончу суронларини унутишга, танҳо қолиб, поёнига етолмайдиган хаёлларига ғарқ бўлишга интиларди. Хаёллари эса мантиқсиз, алғов-далғов туш каби мубҳам. У ноаниқлик ва зулмат қаърига тортарди. Жисман ҳориб, дод солиш даражасига етганда Давронни изларди, унинг ширин сўзларини соатлаб тинглашни, осмон каби покиза ҳис-туйғулари уммонига шўнғиб, ором олишни, юрак амрига сўзсиз бўйсунишни истарди. Аммо иккинчи бир куч иродаю эътиқодига емирилмас қоядек қарши туриб, ўйлаганларини остин-устун қилиб ташларди. Нукра ўзи истамаган ва сезмаган ҳолда бу ғайри кучга

— 2 —

таслим бўлар, чигаллик ва туман пардаси қоплаган мавҳумот томон одимларди. Бир зум тўхтаб, ўзини иродага бўйсунишга мажбур этганда эса юраги гурсиллаб, томоғини биров хиппа бўғаётгандек дод солиб ҳайқиргиси келар, яна ва яна Давронга талпинарди. Бундай дақиқаларда бобосининг раъйига бўйсунмай туғён кўтаришга шайланарди-ю, лекин шу бир онлик иккиланишнинг ўзиданоқ аъзойи-бадани қалтираб даҳшатга тушарди. Отасини кўргани йўқ. Бобосининг айтишича, отаси урушга кетганида, у бешикда ётган беш ойлик чақалоқ бўлган. Она меҳрига ҳам қонмади. Бевақту соат ажал уни ёшликнинг бу нашъу-намосидан ҳам маҳрум этди. Бобосининг ҳамиша таъқиб этувчи овози, раҳнамолиги шу қадар қудратли ва забардаст бир кучга айландики, беҳисоб лашкар қуршовидаги асирадек ожиз ҳис этарди ўзини. Бир ёқда уруш йилларининг даҳшатлари ҳам Нуқранинг мурғак қалбига таъсир этмай иложи йўқ эди, албатта. Ҳар нарсадан қўрқиш, ҳадиксираш туйғуси бора-бора вужудини қамраб, иродаю эътиқодига занжир солди. Назарида бу занжирни парчалаб ташлаш мумкин бўлмагандек, унга бир умр бўйсуниш ҳам нақадар мудҳишлигини ёши ўтган сари чуқурроқ ҳис этарди-ю, ёруғликка интиларди. Бироқ барча йўллар саҳрода адашган йўловчи назаридаги саробдек жимирлаб ғойиб бўларди.

Нуқра ана шундай чигал, қарама-қарши фикрлар тўфонида тўлғоқ тутаётган аёл каби буралиб, диванда хаёл суриб ётарди. Хона эгаси кўчиб кетаётган уйдек бесаранжом. Бир ойдан буён усталар уйни ремонт қилишяпти. Нарсалар хона ўртасида йиғилган. Чанг. Қоғоз парчалари, бўёқ идишлари. Нуқранинг юрак уриши тезлашди. Кафтини пешанасига босди. Иссиғи бор. Аммо ҳароратини ўлчаш амри маҳол. Бу чули-чули ичидан қаердан топсин ҳарорат ўлчагични. Оёқларини узатмоқчи бўлган эди, томирлари тортишди. Оғриқ бошига уриб, аъзойи баданини зирқирата бошлади. Яна тиззаларини қорнига торти. Қиш кунлари табиат тиниқ ойна устига ҳар хил шакллар солганидек ҳаёт бирин-кетин турли суратлар тасвирини гавдалантирар, гоҳ баланд тоғ этаклари, гоҳ қоришиқ одамлар тўдаси, гоҳ Даврон, гоҳ бобоси кўз олдига келиб, безовта кўнглини бадтар ҳовлиқтиради. Зум ўтмай хаёли

— 3 —

тиниқлашгандек бўлди. Хаёл кўзгусида Давроннинггина тасвири қолди. Унсиз инграётган қалб уни Даврон томон етакларди. Унинг ҳам азоб чекаётганини тасаввур этиб, юраги бадтар сиқилди. Бу ёқда бутун ремонт ташвишларини ўз бўйнига олиб, бобосининг кўмагисиз мустақил амалга ошириш йўлидаги уринишлари уни ҳолдан тойдирди. Даврон ҳам бир-икки ёрдам беришга киришганда рад этди.

Ҳаётида илк бор мустақил ҳаракат қилишни ўйлади. Усталар ҳали бўёқ, ҳали алифмой, ҳали ганч, ҳали оҳак сўрайвериб тинка-мадорини қуритишди. Нуқранинг оғир нарса ташимаганини билган қўни-қўшнилари ҳайрон бўлишиб ёқа ушашди. Чиройига маҳлиё бўлиб, илинжида юрган баъзи саёқлар эса қулай фурсат келганидан беҳад қувонганча шошилиб қолишди. Умрида уйига қадам босмаган бир-икки қўшниси кириб, ҳатто усталарга қарашиш истагини ҳам билдиришди. Нуқра эркакларнинг ўзига эътибор беришини истаса-да, ёмон ният асло кўнглига келмас, Давронга бевафолик қилишда уни айблаб бўлмас эди. Бошқа аёллар сингари ҳамиша эътибор марказида туриш истаги унда ҳам бор, албатта. У бошқалардан кўҳлироқ ва кўримлироқ бўлишни, дугоналарида йўқ нарсани кийишни, ўзига ҳамиша оро бериб юришни, гард юқтирмасликни ўйлайди. Муомалада мулойим, ҳатто биттаяримта шилқимроқ жазманларининг ҳам дилини оғритишга ботинолмас, қимтинибгина кулиб жавоб берарди. Эркак зоти эса одатда бундан ўзича хулоса чиқаради. Дунёдаги жамики кулиб боқадиган, жозибаси билан ўзига жалб этишга интилувчи аёллар улар учун енгил-елпи имога маҳтал суюқоёқлардек туюлади. Нуқранинг бундай қатъий қарорга келишига эркакларнинг ўзлари мажбур этишди.

Шом пайти эди. Нуқра ўнг томонга оққанча, қўлидаги бўёқни зўрға кўтариб келарди.

— Жудаям қийналиб кетдингиз-у, Нуқрахон, қани, бу ёққа олинг.

Тўсатдан орқадан эшитилган овоздан чўчиб, Нуқра бўёқни ерга қўйди. Елкаси оша қайрилиб қаради.

— Менга беринг. Бунча қийналгандан кўра бизга ўхшаганларга айтмайсизми? Ҳаммасини «есть» қилардик.

Аллақайси заводда бош инженер бўлиб ишлаётган қадди-қомати келишган кўримлигина қўшниси папкасини чап қўлига олиб, бўёққа қўл чўзди. Нуқра миннатдорчилик билдириб, у билан ёнма-ён кетди. Бош инженер яқин бир йилдан буён унга еб қўйгудек тикилиб юрарди. Бир-икки ҳазил-ҳузул қилган бўлди-ю, аммо Нуқранинг астойдил рўйхуш бермаганидан иболаниб, ўзини тортиб юрган эди. У Нуқраларникига чиқмаса-да, турли байрам баҳоналарида телефон қилиб табриклар, ора-сира сездирмагандай хушомад ҳам бўларди. Ҳатто бир куни кечқурун ботиниб Нуқрани сайр этишга ҳам таклиф қилди. Нуқранинг одатдаги мулойим муомаласи унинг узил-кесил умид узишига монелик қилиб,

— 4 —

андармон этиб юрарди. Ҳозир негадир Нуқранинг шаддодлиги тутди. У қўшниси билан одатдан ташқари очилиб-сочилиб гапирар, ҳазил-мутойибалашиб қаҳ-қаҳлаб кулар, ҳатто: «ремонтга қарашадиган одам шунча кундан буён келмасмиди», деб унинг юрагига ғулғула солиб ҳам қўйди. Қўшниси бир-икки томоқ қирди-ю, шошилиб қолди. Назарида, худди ҳозироқ Нуқранинг уйига кириб, бу малакни мушук боладек бағрига босган каби энтикди. Қулт этиб ютинди-ю, Нуқранинг юзига алоҳида ҳусн бағишлаётган чарос кўзларига қарайман деб қоқилиб ҳам кетди. Нуқра ичидан чиққан кулгисини аранг босиб, унга истиғно билан қараб қўйди. Бош инженер тамоман эсанкираб, эс-ҳуши оғди. Ўзича ўйлай бошлади. «Ҳа, дўндиқча, қўлга тушаркансан-у, ҳозир бўёқни олиб кириб оппоқ томоқларингдан тўйгунча бўса оламан-у, момик кўксингга бағримни босаман. Сени менга бугун худонинг ўзи етказди». Инженер папкасини ўнг қўлтиғига қистирди-ю, бўшаган чап қўли билан Нуқранинг тирсагидан журъатсизгина ушлади. Нуқра атайин унга яқинроқ ёндошди. Инженер Нуқранинг муздай шабададан янада силлиқлашган мушакларига панжа ботирди. Ўзи эса ҳеч нарса билмагандек гапириб борарди.

Ниҳоят уйга етиб келишди. Нуқра миннатдорчилик билдирди-ю; уни уйга таклиф этди. Ремонт бўлаётган катта хона қаватидаги ошхонага бошлаб, кичкина стол устига дастурхон ёзди. Холодильникдан бир шиша вино, беш-олтита апельсин олди. Дастурхон устига қўйиб, стол остидаги иккинчи курсини олиб ўтирди. «Муродимга етдим», дея ичидан қувонаётган инженер шоша-пиша винони очди. Турли шакллар билан нақшланган француз стаканларига қуйди-ю, бирини Нуқрага тутиб, ўрнидан турди.

— Мен шу ажойиб дамни уч йилдан буён шайдо бўлиб кутдим...

«Ўббо, муғомбир-э, дарров икки йил қўшдингми, а?» Нуқра уни диққат билан тинглаётгандек хаёлидан кечирди.

Инженер куйиб-пишиб гапирарди.

— Дунёда шундай дақиқалар бўладики, унинг мазмуни бутун кечирилган умрдан ҳам салмоқлироқ ва азизроқ саналади. — Инженер силлиқ оппоқ юзида барқ урган табассумни Нуқрага намойиш этаётгандек унга энгашиб қаради. — Мен учун бугун шундай олтин дақиқаларни ҳадя этдингиз, Нуқрахон. Минг раҳмат сизга! Сизнинг чиройингиз, ширин сўзларингиз, эркак зоти борки, ўзига шайдо этувчи шаҳло кўзларингизу, жозибадор табассумингизга шамсу қамар таъзимда. — У энтикканча энгашиб, Нуқранинг хипча белини силаб қўйди.

Нуқра ижирғанди-ю, спектаклнинг давомини кўриш иштиёқи устунлик қилиб, ўзини босди, қимир этмади.

— Бундан кейинги қил ўтмас дўстлигимиз, самимий муносабатларимиз, қанду асал дамларимиз учун.

(Давоми бор).

САНЪАТ ХАБАРЛАРИ

ЯНГИ ПЛАСТИНКА

«Мелодия» Бутуниттифоқ грампластинкалар фирмаси 250 дан ортиқ номда янги пластинкаларни сотувга чиқарди. Қардош халқларнинг куй ва қўшиқлари мужассамланган бу пластинкалар Иттифоқимизда яшовчи қўшиқ мухлислари учун ажойиб туҳфа бўлди.

Фирма маҳсулотлари орасида ўзбекистонлик санъаткорларнинг куй ва қўшиқлари ёзилган пластинкалар ҳам анчагина. «Ўзбекистон музикаси» номли серияда Тўхтасин Жалилов номидаги Ўзбекистон Давлат Халқ чолғу оркестри, ака-ука Исмоилжон ва Исроилжон Ваҳобовлар ҳамда республикамизнинг Турғун Алиматов, Абдумутал Абдуллаев сингари кекса санъаткорлари ижодига кенг ўрин берилган.

ҚЎШИҚЛАР МУҲОКАМАСИ

Ўзбекистон ССР Композиторлар союзи билан Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитетининг қўшма бадиий кенгашида янги яратилган қўшиқлар муҳокама қилинди. Кенгаш қатнашчилари Б. Умиджоновнинг П. Мўмин шеърига ёзган «Номи дилларда», С. Ҳаитбоевнинг шоир Н. Нарзуллаев билан ҳамкорликда яратган «Давронимиз» хор асарлари, Э. Налбандовнинг И. Абдураҳмон сўзига басталаган «Эй, улуғ партия, яша!» деган бир қисмлик кантатаси, Т. Тошматовнинг И. Эргаш шеърига ёзган «Партия йўлдошимиз» сингари қўшиқларини яхши баҳоладилар.

Б. ЭГАМҚУЛОВ.

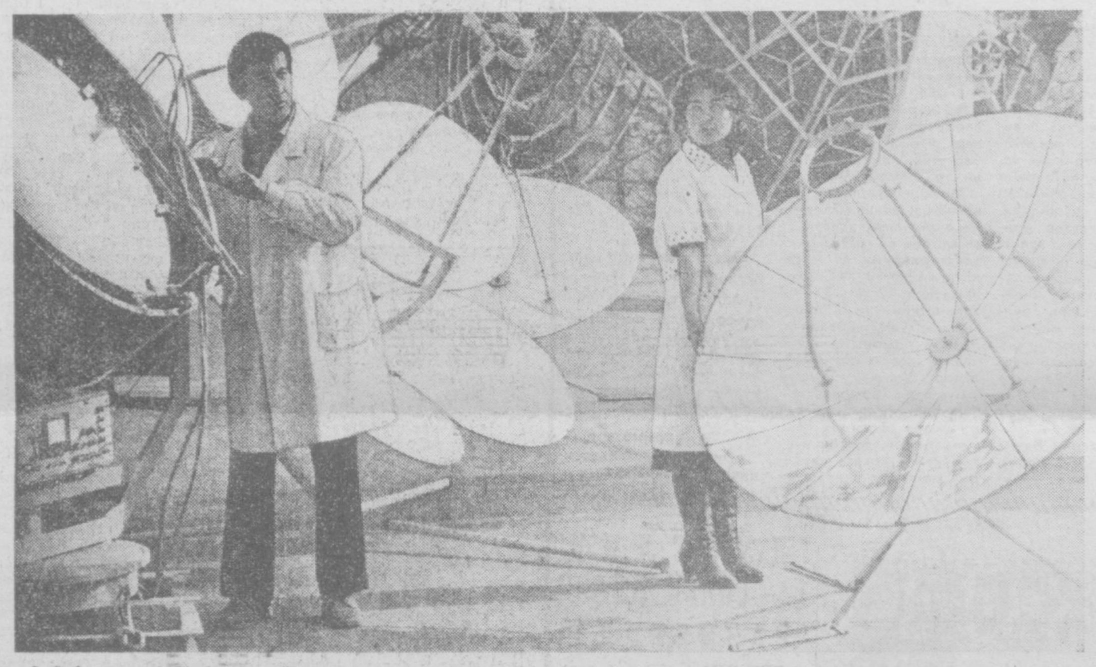

● Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институтининг илмий ходимлари Ўрта Осиё шароитида Қуёш энергиясидан фойдаланишнинг комплекс системасини ишлаб чиқдилар.

СУРАТДА: ярим ўтказгичлар технологияси лабораториясининг инженерлари А. Комилов ва Г. Амриевалар қурилмаларни навбатдаги синовга тайёрлаётган пайт.

В. Казанцев фотоси. (ТАСС).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» КОНСУЛЬТАЦИЯСИ

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

САВОЛ: Ҳурматли редакция! Кўп йиллардан буён Куйбишев номли совхозда меҳнат қилаяпман. Ойлигимдан ташқари ҳар йили пилла қурти боқиб қўшимча даромад ҳам оламан. Агар ёшим етиб, пенсияга чиқадиган бўлсам бу даромад ҳам нафақа миқдорига таъсир кўрсатадими?

Аблазхон НИЗОМИДДИНОВ, Оҳангарон райони.

ЖАВОБ: Давлат пенсияларини тайинлаш ҳақидаги СССР Министрлар Советининг 1972 йил 3 августдаги қарорига биноан ишчи ва хизматчиларга пенсия тайинлашда уларнинг сўнгги олган маошлари ҳисобга олинади.

Пенсия миқдорини аниқлашда эса умумий меҳнат стажига, ишчи ёки хизматчи сифатида ишлаган, унинг характери ва давомийлигидан (доимий, вақтинча, мавсумий) қатъий назар ишлари, шунингдек, қўшимча даромадлар ҳам киради.

САВОЛ: Колхоз механизаторларига пенсия белгилаш тартиби, мутахассис кадрларга тўланадиган кексалик нафақаси миқдори қандай? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Алибой ҲАТАМОВ, Оққўрғон райони.

ЖАВОБ: СССР Министрлар Советининг кўрсатмасига мувофиқ колхоз раислари, мутахассислари ва механизаторларига давлат пенсияси белгилашда ҳам ишчи ва хизматчиларга қўлланиладиган норма ва тартиб жорий этилган. Уларнинг колхозда ишлаган бутун вақти меҳнат стажига киритилади. Бироқ шуни назарда тутиш кераккй, ушбу қарор фақат пенсияга чиқиш олдидан колхоз аъзоси бўлиб турганларга нисбатан тадбиқ этилади.

САВОЛ: Улуғ Ватан уруши иштирокчиси, II группа инвалидиман. Партия ва ҳукуматимиз яратаётган барча имтиёзлардан тўлиқ фойдаланяпман. Ҳозир 70 дан ошдим. Ўзим машина бошқара олмайман. Уруш инвалиди сифатида бепул «Запорожец» автомашинаси билан таъминлаш тартиби қандай?

Жўрабой АШУРОВ, Бекобод районидаги Ленин номли колхоз.

ЖАВОБ: Уруш иштирокчиларини қўл билан бошқарадиган «Запорожец» автомобили ва мотоколяска билан таъминлаш область врачлик-меҳнат экспертиза комиссиясининг инвалидга машина ёки мотоколяска бериш мумкинлиги тўғрисидаги кўрсатмаси ҳақидаги хулосаси асосида социал таъминот органлари томонидан амалга оширилади.

Улуғ Ватан уруши I, II группа инвалидлари бундай медицина хулосасига эга бўлсалар автомашинани бошқариш ҳуқуқи доимий равишда бирга яшовчи оила аъзоларидан бирига берилиши ҳам мумкин.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Ўтган куни Чимёнда тоғ чанғи спорти бўйича СССР кубогининг VI босқич мусобақалари бошланди. Биринчи куни старт чизиғига кўтарилган 68 нафар аёл спортчи ўз маҳоратларини яна бир карра синовдан ўтказдилар.

КУЧЛИЛАР САРАЛАНМОҚДА

Маълумки, V босқич мусобақаларида чусавойлик Татьяна Великоредчанина («Динамо») аёллар ўртасида бўлиб ўтган катта слалом ва слалом беллашувларида энг яхши натижаларни қўлга киритиб, икки сафар ҳам биринчи бўлган эди. VI босқич мусобақаларининг дастлабки куни катта слалом баҳсларида ҳам омад Татьянага кулиб боқди. У икки уриниш давомида 880 метр узунликдаги йўлаклар ўртасига ўрнатилган 34 та дарвоза орасидан моҳирлик билан ўтиб, марра чизиғига биринчи бўлиб етиб келди. Умумий якунга кўра 2 минут 10,11 секунд натижа билан ғолиблик шоҳсупасидан ўрин олди.

Татьянадан секунднинг бўлаклари ҳисобида ортда қолган уфалик чанғичи Галина Каримова ва унинг ҳамшаҳри Елена Бухтиаровалар иккинчи-учинчи ўринларга кўтарилишди.

Мусобақа талабларини бажаришда республикамиз вакиллари Ирина Трон ва Ярослава Платоновалар яхши қатнаша олмадилар.

Кеча эркаклар ўртасида бўлиб ўтган катта слалом мусобақалари қизғин тус олди.

СУРАТДА: СССР кубогининг VI босқич мусобақаларида иштирок этаётган Ўзбекистон терма командасининг тоғ чанғи спортчилари.

В. Портнов фотоси.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● ҚЎЛ ТЎПИ. Тошкентнинг «Старт» гандболчилари чемпионатни ғалаба билан бошладилар. Улар қишлоқ хўжалиги институти спорт залида янги мавсумнинг биринчи уйинини Краснодарнинг «Урожай» командаси билан ўтказиб, 34:31 ҳисобида устун келишди. Бу ерда жами 6 команда қатнашмоқда. Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди. «Университет» (Одесса) — «Кооператор» (Таллин) 28:27, ЗАС (Запорожец) — «Заря» (Астрахань) 31:25.

● БАСКЕТБОЛ. Округ офицерлар уйи ва теннис саройида олий лига командаларининг ўринбосарлари баҳслари давом этяпти. Тошкентнинг «Университет» командаси иккинчи ғалабани қўлга киритди. Спортчиларимиз Москванинг «Алмаз» командасини 94:88 ҳисобида енгдилар.

● ЭРКИН КУРАШ. Фарғонада ўсмирлар ўртасида республика шахсий команда биринчилиги бўлиб ўтди. Команда ҳисобида ўринлар қуйидагича тақсимланди: «Буревестник», «Меҳнат», «Динамо». Вазн тартибида Ж. Ҳусаинов, Р. Зокиров, О. Багиров, Б. Машарипов, Ф. Аслонов, Ж. Қурбонов, А. Лалокиди, Д. Живица, Ю. Богачёв ҳамда Р. Юсуповлар чемпионлик шохсупасига кўтарилдилар.

СЎЗ — МУСОБАҚА ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ЁДИМДА САҚЛАНАДИ

Марина АНТОНОВА, халқаро классдаги спорт мастери («Динамо», Львов)

— Мен серқуёш Ўзбекистон ҳақида, «оқ олтин»и билан жаҳонга танилган ўзбек деҳқонлари ҳақида кўп эшитган эдим. Ниҳоят тоғ чанғи спортига меҳр қўйганлигим ва аввалги мусобақаларда яхши натижаларга эришганлигим туфайли Ўзбекистонга келиш шарафига муяссар бўлдим. Бизни республикангиз вакиллари ниҳоятда очиқкўнгиллик билан қарши олдилар.

Дам олиш вақтларимизда Тошкент шаҳри ва области бўйлаб экскурсиялар уюштирилиши кўнглимдаги айни муддао бўлди. Биз ана шу учрашувлар давомида 2 минг йиллик юбилейи нишонланиш арафасида турган азим шаҳарнинг қадимий Шарқ услубида яратилган архитектура ёдгорликларини мароқ билан томоша қилдик, унинг ўтмиши ва бугуни ҳақида катта таассуротлар олдик. Мен ўзбек диёридан олган хотираларимни узоқ вақт ёдда сақлайман.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҒАРОЙИБ КЎЗОЙНАК

● ГЕРМАНИЯ Демократик Республикасида тунги рейсда сафарга чиқувчи локомотив машинистлари учун ажойиб кўзойнак яратилди. Унга монтаж қилинган электрон қурилма локомотив кабинасидаги сигнал таблосига уланган. Агар поездни бошқариб бораётган машинистнинг кўзи юмулгудай бўлса датчиклар берадиган сигнал бўйича таблода ёруғлик даражаси кучли бўлган лампочка ёнади. Агар машинист бу огоҳлантириш сигналини сезмай кўзлари уйқуга кетган ҳолда ўтираверса автоматлашган қурилма двигателни ишлатмай қўяди ва поезд тўхтайди.

АВТОБУС БИЛЕТИ... ЛОТЕРЕЯ

● НЕПАЛЬ транспорт хизмати қизиқ бир янгиликни жорий қилди. Автобус станциялари кассалари... «бахтли билет» учун мукофотлар тўлай бошлади. Иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, мукофот сифатида тўланадиган харажатлар кўп сонли билет олмовчилар туфайли автобус линиялари кўраётган зарарга нисбатан анча кам бўлар экан. Чунки, бундай вақтда ҳар бир йўловчи ютуқ олиш мақсадида йўл ҳақини тўлашга шошилади.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Болалар концерти. 10.10 — «Спортлото»нинг 4-тиражи. 10,20 — Ҳужжатли фильмлар. 11.00 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.30 — «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 12.00 — В. Маяковский. 12.45 — Балет. 13.10 — «Ғолиблар». 14.45 — Фильм-концерт. 15.50 — Дунё воқеалари. 16.05 — Бадиий фильм. 16.25 — «Ҳайвонот оламида». 17.25 — Сиёсий суҳбат. 17.55 — Мультфильм. 18.10 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Хоккей. 00.05 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.25 — «Инсон — ер хўжайини». 10.15 —«Тонгги почта». 10.45 — Бадиий фильм. 12.30 — ГОРЬКИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 13.20 — Музикали киоск. 13.50 — «Балли қизлар!». 15.50 — Концерт. 18.05 — Телеочерк. 18.35 — «Поэзия». 19.25 — «Ҳужжатли экран». 20.15 — «Халқаро обзор». 20.30—«Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм. 23.30 — Симфоник концерт.

ЎзТВ-I. 9.55 — Кўрсатувлар программаси. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Сўз кетидан сўз келар». 10.30 — «Қадимги эртак». 10.55 — «Шахмат мактаби». 11.25 — «Кинопублицист экрани». 12.10 — «Жанговар постда». 12.40 — Концерт. 13.10 — Бадиий фильм. 14.25 — «Замандас». 17.50 — Кўрсатувлар программаси. 17.55 — Мультфильм. 18.10 — Биз рақсга тушамиз. 18.40 — «Инсон ва табиат». 19.10 — Тоғ чанғи спорти. 19.30 — «Ахборот». 19.50 — Цирк программаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Эстрада. 21.30 — «Время». 22.05 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20 — «Ёшлик» студияси. 23.20 — Кўрсатувлар программаси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/I да **Травиата**, 23/I да **Оқкуш кўли** (12.00), **Флория Тоска** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/I да **Рўё**, 23/I да **Рўйхатларда йўқ**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22, 23/I да **Кулги ва шодлик кечаси**.

«Отделстрой» трестининг 28-қурилиш бошқармаси коллективи мозаикачилар бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи, Халқлар дўстлиги ва Меҳнат Қизил байроқ орденлари кавалери **Сотиболди МИРХОЛДОРОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг яқинларига таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 10045. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б. 1528. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 13 14